ԺԵ· ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3898 · 1898 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 28/9 ՅՈՒՆՈՒԱՐ 1899 · 26 ՇԱԲԱՆ 1316 · ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

درعلیه‌ده غلطه‌ده (آرهولك) غزته‌سی اداره‌خانه‌سنه
ՊՈԼԻՍ, Ղալաթիա, Նորաշուեկեան խան

Les annonces sont reçues
à la Direction du Journal "AREVELK"
Galata, CONSTANTINOPLE.

Նամակ կամ որ եւ է գրութիւն պէտք է ուղղել
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԹԵՐԹԻ
ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

20 ՓԱՐԱ.

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԹԵՐԹ

ԱԶԳԱՅԻՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Պոլսոյ եւ գաւառներու համար տարեկան. 140 Ղրշ
» » » վեցամսեայ. 70 »
» » » եռամսեայ. 40 »
Օտար երկիրներու համար տարեկան. 40 Ֆրք
» » վեցամսեայ. 20 »
Դրամի փոխարէն փոստայի պուլ կ'ընդունուի, 115 ղրուշի փոխը 100 ղրուշի հաշուով :
Տեղական թղթատարի ծախքը բաժանորդներուն կը վերաբերի :
Ծանուցմանց համար պէտք է դիմել ուղղակի խմբագրատուն :

20 ՓԱՐԱ.

ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ՆՕԹԵՐ

Դիտած էք հարկաւ թէ տասը քսան տարին մէկ անգամ, երբեմն աւելի ցանցառ, պզտիկ վիվուկ մը կ'ելլէ հին դէմքի մը շուրջը, նման թեթեւ ալեակին՝ որ կը յարուցուի միապաղաղ անծուփ լճակի մը մէջ քմահաճոյքով նետուած քարէ մը, և որ տակաւ կ'երթայ կը մարի եզերքին վրայ անձայն անշշուկ: Ես այս հեզիկ ալեակին նմանցուցի, չեմ գիտեր դուք ինչի՞ կը նմանցնէք, Ստեփան Ոսկանի անուան շուրջ ծագած շշնկոցը Արեւելքի մէջ արձագանգ գտաւ Իզմիրի Թղթակցին մէկ այղը Բասած Սօֆիանօբուլօյի մնադին; կամ մէկ քանի խորհրդածութիւններ այս առթիւ քրքրեցին հինօրեայ դէմքի մը տարեգիրքը· այսչափ հարկաւ պէտք բաւէ որ ա՛լ երկար տարիներ նորութիւն չհամարուի Ոսկանի վրայ որ և է յիշատակութիւն կամ զրոյց, գոնէ մինչեւ տասնեւհինգ տարի ներկայ թուականէն անդին, երբ կը լրանայ Ոսկանի յիսնամեայ ··· քինապահութեան յոբելեանը—ըսուեցաւ թէ երեսունեւհինգ տարի է որ քէն ըրած է Խորասանճեան Պետրոս ամիրայի թղթակցին և La Réformeի խմբագրին միւս բոլոր արժանիքները···Իզմիրի մէջ թողլով՝ ես կը խորհիմ թէ այնչափ երկար ժամանակ ազգին հետ սրդողած մնալը ինքնին նշանաւոր արժանիք մըն է· այս երեսունեւհինգ տարուան քէնը գոնէ···երեսուն և հինգ տարուան գինի կ'արժէ՝ քացախելու ամէն երկիւղ անցուցած, պիտի կրնամ ըսել· և մենք միայն Ստեփան Ոսկանի տակառէն չէ որ ճաշակած ենք սանկ հին գինիներ, պիտի ըսէք դուք ալ, առանց Իզմիրի ժամանակագրութիւններէն շատ հեռանալու:

* * *

Բայց եթէ ոմանք հին գինիներէ շատ չեն ախորժիր, և տակառին ծորակը երբեք չեն ուզեր բանալ կամ, փոխաբերութենէ վախնալով, պարզ կը խօսին ու կը մեղադրեն Ստեփան Ոսկանը, որ երեսուն և հինգ տարիէ ի վեր «հայերէն բառ մը գրած չեմ» ըսելով կրնայ գոհացում տալ իր քինախնդրութեան, ինչո՞ւ արդեօք ընդնաւ ուշ չեն դարձներ մեր Յակոբ Ոսկանի վրայ, որ երբեք···քէն կամ գինի հինցուցած չէ տակառի մէջ, յիսուն տարիէ ի վեր և աւելի թերեւս: Մեծ վաստակաւոր մը, Իզմիրի Ոսկանին տարեկից—ութսնամեայ—բայց ոչ զգայակից, այսօրուան օրս լքեալ մըն է՝ բառին ամէնէն տխուր առումով· գոնէ յիսուն տարի միակերպ, առանց քէնի կամ գինիի տակառ մնելու, մեր ամէնուս աչքին առջեւ ծառայած է ուսուցչական ասպարէզի մէջ, և այսօր իսկ ծառայելու յօժարակամ: Յակոբ Ոսկանի համար լսուա՞ծ է թէ սրդողած ըլլար ազգին հետ, որ մէկ քանի տարիէ ի վեր ինքն իրեն քէն ըրած է Ոսկանի հետ: Դուք ո՞ր օր լրագրական սիւնակի մը մէջ կարդացած էք հանրային երախտագիտութեան արտայայտութիւն մը դէպ ի Յակոբ Ոսկան· ազգային պաշտօնական շրջանակներէ կամ ուղղակի իր հազարաւոր սաներէն և սանուհիներէն բղխած յարգանքի ու շնորհապարտ զգացմանց հաւաստիք մը, նշանակ մը, նշանախեց մը մինչեւ իսկ: Անմիջապէս նիւթական չանցնի՛ ձեր միտքէն· անկէ դուրս մխիթարութիւններ ալ կրնան մատուցուիլ կրթական բազմամեայ աշխատաւորներուն, և այս մասին Պոլսահայք կրնային առաջնորդ ըլլալ Տաճկաստանի Հայոց: Օրինակի համար, կարելի չէ՞ր արդեօք Յ. Ոսկանի յիսնամեայ ուսուցչական գործունէութեան յոբելեանը տօնել, և այս կերպով մեր տարեգրութեանց մէջ կրթական աշխատաւորի մը փառաւորումը արձանագրել, նախ ի պատիւ իր անձին և ապա իբրեւ քաջալերութիւն ներկայ և ապագայ կրթական աշխատաւորներու:

* * *

Եւ Յակոբ Ոսկան միակը չէ որ կը լքուի իր բազմաշխատ կեանքին հուսկ յետին շրջանին մէջ, որ գուցէ իր հետ տանի հանրային երախտագիտութեան վրայ արժանապէս ստացած իրաւունքը, և վհատութեան իրաւացի պատճառ մը թողու արժանաւոր ուսուցիչներու: Ինչ ըրած ենք նաեւ Մատթէոս Գարագաշի, այս հօյակապ հայագէտին, քաջահմուտ պատմագրին, ուսուցիչներու այս մեծ վարպետին որ, նոյնպէս ութսնամեայ, լուիկ մնջիկ հրաժեշտ կ'առնէ աշխարհէ: Իր մտաւոր բովանդակ կարողութիւնը սպառած ի սէր Հայ Դպրութեանց՝ կը սպասէ ժամէ ի ժամ իր կենսական կարողութեանց սպառման· իր գործունէութեան մինչեւ վերջին օրը քէն ըրած չէր ազգին հետ, մինչեւ այն ժամը ուր ա՛լ կեանքը սկսած էր քէն ընել իրեն հետ: Ինչ պատիւ ըրած ենք այս մեծ վաստակաւորին՝ որ պատիւ բերէր մեր ազնուութեան, որ նշանակ ըլլար մեր գնահատելու կարողութեան և խրախոյս մը նմանօրինակ աշխատաւորներու: Կը յիշեմ, այո՛, յօժարութիւն մը իր խանձարուրքին մէջ մեռած 1890ին, Գարագաշի մատենագրական գործունէութեան յիսնամեակը տօնելու պատրաստականութիւն մը մէկ քանի գրասէր անձերու նախաձեռնութեամբ· ուրիշ բան չեմ յիշեր, եթէ շատ ապերախտ չէ յիշողութիւնս: Այնուհետեւ ա՛լ որ և է բան չէ մտածուած այս մասին:

ԱՐԷՏ

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ ՀՕՐ

Ահաւասիկ գաւառային առաջնորդներուն եւ առաջն. տեղապահներուն ուղղուած Պատրիարքական Շրջաբերականը որուն իմաստը ծանուցինք շաբաթ թուով.

Նախորդ տարւոյ մարտ 5 թուականաւ և 966 համարաւ մեր ուղղած շրջաբերական գրով և զանազան առիթներով ծանուցած ենք արդէն, որ օտար որբանոցներու մէջ ընդունուած մեր որբ մանուկներուն համար ալ պարտաւոր ենք հոգ տանիլ, որպէս զի իրենց մայրենի լեզուին հետ ուսանին մեր առաքելական ուղղափառ Ս. Եկեղեցւոյ սկզբունքներն, կիրակի ու տօն օրեր եկեղեցի յաճախեն և Ս. Խորհրդոց մասնակցին, և հետեւաբար յանձնարարած ենք ամէն առաջնորդաց, տեղապահաց և փոխանորդաց որ օտար որբանոցներու տեսչութեանց հետ բանակցութեամբ ու համաձայնութեամբ՝ սահմանեն այս սկզբամբ պէտք եղած կարգադրութիւններն, առանց մոռնալու՝ որ կրօնուսոյց դասատուն եկեղեցական լինի անպատճառ, երբ այս պարագան տեղի տայ ընդդիմութեան, այլ շատանալով միայն կարգել գէթ աշխարհական ուսուցիչ մը հայ Եկեղեցւոյ զաւակներէն:

Այս կարգադրութիւնն որքան արդարութեան և իրաւանց, նոյնքան ևս համաձայն է օտարազգի բարեսէր նուիրատուներու ոգւոյն, վասն զի թէ՛ ազգին համար վիրաւորիչ է որ յանուն մարդասիրութեան խնամել իր զաւակներն անուղղակի կերպով հեռացուին իրենց մայրենի Եկեղեցւոյ ծոցէն, և թէ՛ օտարազգի նուիրատուներն չեն հաւանիր ի հարկէ որ իրենց նպաստն, զոր տուած են լոկ մարդասիրական նպատակաւ, առիթ ընծայէ պահանջելու որ հայ մանուկներն՝ փոխան այդ պաշտպանութեան, ուրանան այն լեզուն ու ազգութիւնը, յորում ծնան և այն եկեղեցին ու դաւանութիւնն, յորում մկրտուեցան:

Եւ թէպէտ այդ որբանոցներու ընդհանուր վարիչ մարմիններու կողմէ յայտարարուած է, թէ իրենք ալ հետամուտ չեն իրենց պատսպարած որբերուն եկեղեցին ու կրօնքը փոփոխելու և իրօք ալ տեղ տեղ օտար որբանոցներու տեսչութեանց և մեր Առաջնորդարանաց միջեւ համաձայնութեամբ ինչ ինչ կարգադրութիւններ եղած են, բայց նկատելով միւս կողմէ որ գանգատներ անպակաս են զանազան տեղերէ թէ կը մերժուի առաջնորդարանաց խնդիրը և հայ մանուկներն եկեղեցի չեն զրկուիր, թէ իրենց եկեղեցւոյն սկզբունքներն ուսանելու թոյլտուութիւն չեն գտներ, և թէ նոյն իսկ իրենց մայրէն սորված կրօնական բարեպաշտութիւնք ալ կը ծաղրուին որբանոցներու մէջ, հարկ դատեցինք այս մասին որոնց որ անկ է պէտք եղած դիտողութիւններն ուղղել և խնդրել որպէս զի նուիրատուներու բարեսէր նպատակն, և նուէրներն ընդունելու հարկադրուող եկեղեցւոյ զգացումներն հաւասարապէս յարգուին:

Հետեւաբար ներկայ շրջաբերական գրով կը յանձնարարենք մեր բոլոր Առաջնորդաց, Տեղապահաց և Փոխանորդաց որ միեւնոյն նպատակաւ իրենք ալ օտար որբանոցներու տեսչութեանց հետ բանակցին և խնդրեն պէտք եղած կարգադրութիւնը, որպէս զի մեր հայ մանուկներն թէ՛ եկեղեցական արարողութիւններէ և թէ՛ կրօնական ուսումներէն չ'զրկուին· իսկ եթէ ուրեք երբեք իրենց առաջարկութեանց բացասական պատասխան ընդունին և գործը դժուարանայ, հարկ է յայտագրեն մեզ փոյթ վճռակ, որպէս զի Պատրիարքարանի կողմէ պէտք ու պատշաճ կարգադրութիւնն տեղի ունենայ, բանակցութեամբ որոց հետ որ պէտք ըլլայ:

Վստահ ենք որ ըստ այսմ ի գործ դնէք պէտք եղածն և կ'սպասենք Ձեր տեղեկութեանց:

Մնամք աղօթարար
Պատրիարք Կ. Պոլսոյ
ՄԱՂԱՔԻԱ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ
25 դեկտ. 1898

ԻԶՄԻՐԻ ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԸ

(Պատահական թղթակցէ մը)

ԻԶՄԻՐ, 22 Դեկտեմբեր

Պահ մը պակաս չեղան, ինչպէս Պոլսոյ՝ նոյնպէս ալ տեղւոյս Ազգ. Հիւանդանոցին նկատմամբ գրողներ:

Այդ պարոնները խնդիրը ի՞նչ եզրակացութեան յանգուցին, չգիտենք. բայց լաւ գիտենք որ անոնք՝ պէտք եղած դիւրութիւնները չունէին հասու ըլլալու այդ ողորմած՝ այլ ողորմելի յարկին ալեւս բազմաճղի հաստատութեան մը մէջ մէն մի դարձածներուն, այսինքն կարող չէին իրական վիճակին գիտակից ոգւով գրելու և իրենց գրածներով ժողովուրդը լուսաւորելու:

Մենք թէեւ օտար, և, ինչպէս կ'ըսեն «խըրլան գլուխը քաշած» մարդ մը, սակայն փափագեցանք մասնաւորապէս տեղւոյս Ազգ. Հիւանդանոցին նկատմամբ քանի մը բան ըսել, որպէս զի թէ՛ ժողովուրդ, թէ՛ Վարչութիւն և թէ՛ մանաւանդ մէկզմէկու յաջորդող Հոգաբարձութիւններ, իրենց վարած այդ «Դժբախտութեան—յարկին» ողորմելի վիճակը գիտնան, անոնք որ յաճախակի այցերով հրահանգներ տուած են և կու տան, թէեւ անոնք անգործադրելի կը մնան:

Պիտի ջանանք սոյն յարկին խղճալի կացութիւնը ի վեր հանել՝ որուն մօտէն ծանօթ ենք. և գրգիռ տալ այդ սապընջական և բարերար հաստատութիւնը բարւոքել և դնել տալու իր կոչման արժանի վիճակի մէջ, որ բոլոր ազգայնոց փափաքն ալ է անշուշտ:

Առ այժմ զանց առնելով Հիւանդանոցի ներքին բարոյական վիճակին վրայօք բան մը ըսել, կը շտապենք քանի մը դէմքեր կարգաւ ի յայտ բերել, որոնք տեղւոյս Հիւանդանոցին բարերարներու շարքը կը կազմեն յարգի Հոգաբարձութեան կազմութեան, արարքին և հաշուական գործառնութեանց վրայ մը թուիքը յայտնել, եւ պահանջել որ վերջական կարողութեամբ օժտեալ տեսուչ մը ընտրուի, որ ունենայ բարեացակամ ոգի, առանց որու կարելի չենք տեսներ այդ տեղ լաւ վարչութիւն մը հաստատել և ըստ արժանւոյն խնամել խեղճ պատսպարեալները, որոնք ամէն իրաւունք ունին Ազգին գթութեան ու արգահատանաց:

Մխիթարական է տեսնել որ, Իզմիրի Հայը, թէեւ սակաւաթիւ, կրցած է իր ծոցին մէջ սնուցանել խել մը նշանակելի անհատներ, որոնք մեծամեծ կալուածներով և հանրօգուտ հաստատութիւններով օժտած են Ազգը: Ասոնցմէ մէկը, և կրնանք ըսել՝ առաջինը եղած է Հաճի Հայրապետ Շահվէքիլեան, շառաւիղ Պարսկահայ գաղութի մը (*), որ 80 տարի առաջ քաղքիս Հայոց Թաղին կից ընդարձակ գետին մը գնելով՝ կը կառուցանէ փոքրիկ հիւանդանոց մը, մատուռ մը՝ յանուն Ս. Լուսաւորչի, խորհրդարան մը, քահանայից և պատահական հիւրերու համար սենեակներ, աղբիւր մը պատուական ջրով, և այլն: Ատեն անցնելէ ետքը (քսան տարի առաջ), լուսահոգի երկու հարազատներ, Հաճի Եաղուպ և Յովհաննէս էֆէնտիք Սպարթալեան, կը փափագին ազգին բարիք մը գործել պէտք մը լրացնելով և կ'որոշեն Հիւանդանոցը ի հիմանէ վերաշինել՝ ընդարձակելով զայն, և փափագնին կը կատարեն, որոնց արձանները՝ յօրինուած ազնիւ մարմարէ՝ բարձրացած կը կենան արտաքին գաւթին մէջ, ի յիշատակ իրենց բարեգործութեան:

Սոյն հիւանդանոցին մէջ կը պատսպարուին երբեմն մինչեւ հարիւր հոգի, հիւանդ, յիմար և ծեր, երկու սեռէ: Տարիներ առաջ երբ Եւրոպայէն կը դառնայ Տօքթ. Տիգրան էֆ.՝ կրտսերագոյն որդի հանգուցեալ Հաճի Եաղուպ Սպարթալեանի, ո՛չ միայն հիւանդանոցին բժշկապետութեան պաշտօնը կը ստանձնէ ձրիաբար, ոչ միայն ձրի խումբ մը կը կազմէ ընտիր և յաջողակ բժիշկներու, ո՛չ միայն կ'անդամակցի Հոգաբարձութեան, այլ և յանձն կ'առնէ իր քսակէն 70–80 ոսկւոյ ծախքով Հիւանդանոցին մինչեւ վերի յարկը ջուր և կազ (**) բերել տալ, որոնց շինութիւններն ի մօտոյ կ'աւարտին: Նաեւ չմոռնանք յիշել որ առաջագոյն ևս 25 մահճակալներ նուիրած էր ամբողջ պիտոյքով:

Ո՛չ նուազ բերկրանքի պարագայ մըն է տեսնել որ, Հիւանդանոցը օժտուած է նաեւ ընտիր անձնուէր խումբ մը Խնամակալուհիներով, որոնք անձանձիր կ'այցելեն և հոգ կը տանին բարեկարգութեան, մաքրութեան ևն, թէեւ իրենց բոլոր բարի կամեցողութեանց, ջանքին ու աշխատանաց հակառակ կը տեսնեն ու կը քաղեն այն արդիւնքը որ առածով նուիրագործուած է. այսինքն թէ «բազում աշխատեցաք՝ և ոչ'ինչ կալաք»· սակայն զգեստեղինաց և ճերմակեղինաց մաքրութիւնը նախանձելի վիճակի հասուցած են, և յոյս մեծ ունինք որ մօտաւորապէս աւելի օգտակար գործեր կարենան կատարել, անշուշտ Հոգաբարձութեան և տեսչութեան հաւանական փոփոխութեանց հետեւանօք:

Սոյն պատուական խումբին պետ Տիկին Շալուրօֆ, որ երբեմն յիմարանոցի խեղճերը հոգացած էր՝ անոնց մահճակալներ և կանոնաւոր անկողիններ մատակարարելով՝ այս անգամ ալ բարեհաճած է Հիւանդանոցի մաքրութեան գործը կատարեալ ընելու համար ամբողջ սրահներու և սենեակներու յատակները ներկել տալ, որ առ նուազն 30 ոսկւոյ գումարի մը կը կարօտի, կարծենք, և որ արդէն պատրաստ՝ վաղուց գործի սկսուած է և թերեւս աւարտած իսկ:

Սոյն բարերարներու շարքին մէջ պիտի համրուի նաև դժբաղդն Եսայի Եսայեան, եթէ եղբայրը յօժարութիւն ունենայ իր կտակած գումարը (500—600 ոսկի) վճարել, ժամանակիս պահանջմանց յարմար յիմարանոց մը կառուցանելու համար. տեսնենք:

Գալով ներկայ Հոգաբարձութեան խնդրին՝ աններդաշնակ տարրերէ բաղկացած ըլլալով, վէճեր ու հակառակութիւններ շուտ ծնունդ առին մէջերնին, հրաժարականները սկսան իրարու յաջորդել: Հրաժարեալներն են Արմենակ Մինասեան, Յովհաննէս Գ. Փափազեան, Սարգիս Բէշիճեան էֆէնտիները, գործելու տրամադիր և բարեյօժար անձեր, որոնք իրենց դէմ հանուած ներքին դժուարութեանց պատճառաւ կը քաշուին ասպարէզէն:

Հոգաբարձութեան Գանձապետը՝ հակառակ իր գրաւոր յանձնառութեան թէ մինչեւ դեկտ. 1 հաշիւները պիտի ներկայէր, չէ կրցած: Տնտեսականը խոստացուած հաշիւը կը պահանջէ, Հոգաբարձութիւնը կը մնայ կազմալուծեալ վիճակի մէջ, և յայտնի չէ թէ վերջը ո՛ւր պիտի յանգի: Ուստի մենք մեր կողմէ կ'առաջարկենք որ հրաժարեալ անդամներուն վրայ դուրսէն քանի մը անդամներ աւելցնելով և արդի ատենապետը անոնց հետ միացնելով՝ նոր Հոգաբարձութիւն մը կազմուի, որուն առաջին գործը ըլլայ ո՛չ միայն հաշիւները, այլ և տեսչի խնդիրը զոր այնքան կարեւոր և ստիպողական կը գտնենք:

ՄԷՏ

(*) Սոյն գաղութը՝ բաղկացած 4–5 հարիւր ընտանիքէ. շուրջ 200 տարի առաջ եկած հաստատուած է Նախանգա Խօտէմիզ գաւառակին Պիրկի ըսուած տեղը՝ ուրկէ հետզհետէ տեղափոխուելով բնակած են Խօտէմիզ, ոմանք ալ Իզմիր:

(**) Կազի և Ջուրի Ընկերութիւնները ձրի պիտի մատակարարեն կազ և ջուր, որոնց նոյնպէս պարտինք շնորհակալութիւն:

ԿՐՕՆԻ ՈՒՍՈՒՄԸ

ՄԵՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆԱՑ ՄԷՋ

Կրօնի ուսումը իբր մեր կեանքին էական մէկ մասը կազմող գիտութիւն, պէտք է որ է՛ն կարեւոր դիրքն ու տեղը ունենայ մեր կրթական յարկերուն տակ: Հոն ուր մեր ապագայ սերունդին միտքն ու հոգին, սիրտն ու զգացումները կը մշակուին, անհրաժեշտ պէտք կայ ուսման անունովին, գիտութեան որ մտքին լոյսն է, կրօնի ուսման, բարոյագիտութեան որ մեր սրտերուն ու հոգիներուն աստուածավառ լապտերն է: Առանց ճշմարիտ կրօնի ուսման, առանց կատարեալ բարոյագիտութեան որով կրթուելով կը զարգանայ, կ'ազնուանայ մեր սիրտն ու հոգին, մի՛ միայն մտքի մշակութիւնը, գիտութիւնը չկրնար կատարելագործել զմեզ. պէտք է մտքի մշակութեան հետ միանայ զուգընթաց կրօնի ուսումն ալ, սրտի և հոգւոյ բարոյագիտութիւնը:

Կրօնի ուսումն է որ պիտի ազնուացնէ մեր բարքերը, պիտի բարձրացնէ մեր բարոյական անկեալ վիճակը և կեանքի բովանդակ օրերուն մէջ պիտի քաղցրացնէ սրտի դառնութիւնները:

Մեր սիրտը զգացմանց կեդրոնն է, հոն դրած զետեղած է Աստուած սիրոյ գթութեան և արդարութեան մշտաբուխ ակերուն երակները. կրօնի ուսումն է որ պիտի վճիտ պահէ անոր ակը բարոյական յոռեբերութեանց տիղմերէն:

Մտքի զարգացումը ուրիշ է, հոգւոյնը ուրիշ. առաջինը շատ անգամ մարդամեքենայ մը կ'ընէ զմեզ. միտքն ու հոգին պէտք է հաւասար զարգանան:

Կրօնի ուսման մասին այն անտարբերութիւնն ու սառնասրտութիւնը եթէ գաւառներու մէջ ըլլար, ինչ որ կը տեսնուի Պոլսոյ վարժարաններու մէջ (քիչ բացառութեամբ) գուցէ այնչափ մեղադրելի չպիտի ըլլար: Բայց ընդհակառակը հոն, այն հնաւոր անկիւններու մէջն է որ դեռ կոյս մնացած է և կը մնայ մեր պապենական հաւատքը, մեր հայրերու կրօնասիրութեան ոգին կուրծքերու տակ. պապականութեան և բողոքականութեան ծաւալ գտնելուն բուն պատճառը եկեղեցականութեան թոյլ և իր պաշտօնին անգիտակ ընթացքը եղած է և ոչ թէ գաւառացի ժողովրդոց հաւատքի ժայռին խախտումը: Տնտեսական տագնապի երեսէն, ալիւրի և դրամի համար կրօնափոխութեան դիմողները այս հաշւոյն մէջ չեն:

Գաւառներէն քանիցս գանգատագրեր եկած են՝ հոն հաստատուած օտար որբանոցներու վարիչներուն նկատմամբ, թէ հոն մեր հայ որբերուն հայ եկեղեցւոյ դաւանութիւնը, կրօնի ուսումը իբր դաս չ'աւանդուիր, թէ անոնք կը զրկուին հոգեւոր մատակարարութենէ, թէ վերջապէս այն փոքրիկ հոգիները հակառակ միսիօնարաց խոստումներուն մեր Եկեղեցւոյ ծոցէն կորսուելու վտանգին մէջ են կրկնակի տեսակէտով:

Բայց դժբաղդաբար հոս կեդրոնի ազգ. վարժարաններուն մէջ հարցնող փնտռող չկայ թէ հոն կրօնի ուսումը ո՛ր աստիճանի կարեւորութիւն ունի և ամիսը քանի՞ անգամ դաս կը տրուի:

Պոլսոյ մէջ ծնողքներէն շատ քիչեր կարծեմ կը հետաքրքրուին թէ իրենց զաւակները ի՞նչ գաղափար ունին կրօնքի վրայ հայ Եկեղեցւոյ դաւանութեանց մասին. չեմ ուզեր յիշել այն միամիտ ստամբամ ծնողքները որոնք առանց կարմրելու կը յանձնեն իրենց փոքրիկները օտար դաւանութեանց պատկանող ուսուցիչներու, մասնաւորապէս Ֆրէռներու և Սէօռներու ձեռքը, որոնք լաւ գիտեն իրենց խնամոց յանձնուած փոքրիկներու հոգին, միտքն ու սիրտը, զգացումներն ու համոզումները խառնել խառնշտկել և իրենց ուզած ձեւը տալ անոնց, ուսուցանելով միանգամայն՝ խօսիլ աւելի աղուոր ֆրանսերէն լեզուաւ, քալել աւելի խաչակնքել ու ծնրադրել: Պոլսոյ մէջ կրնամ ըսել թէ օտար վարժարաններ յաճախող երկսեռ աշակերտաց թիւը եթէ բուն մեր հայ վարժարանները յաճախող աշակերտաց թիւէն շատ չէ, գոնէ անկէ ոչ պակաս ստուար թիւ մը կը կազմէ:

Մեր հայ վարժարաններէն անոնց մէջ, զորս տեսնելու առիթը ունեցած եմ, շատ անկարեւոր թեթեւ կերպով կ'աւանդուին կրօնի ուսումն ու բարոյագիտութիւնը: Մանկապարտէզներու մէջ աւելի հոգածու կը գտնուին մեր փոքրիկներուն համար գէթ մանկավարժական մեթոտով պատկերներու վրայ ուսուցանելով Յիսուս մանկան կեանքը պարզ ու դիւրըմբռնելի կերպով. թէեւ անոնք ալ երբեմն ի զուր իրենց փոքրիկ գլուխներն աղին անդին կը շարժեն ցոյց տրուած պատկերի մը հանդէպ որուն պատմութիւնը չեն կրցած լաւ ըմբռնել:

Բայց պէտք է աւելի պահանջկոտ ըլլանք մեր չափահաս զաւակաց կրօնի ուսման և բարոյագիտութեան մասին: Ես աչքովս տեսած եմ մեր է՛ն բարեկարգ վարժարանները յաճախող հայ աշակերտներ, որոնք չեն պատկառիր եկեղեցւոյ մէջ մերթ ձեռքերնին ետեւնին բռնել և մերթ պզտիկ ձեռնափայտով մը ներկայանալ սրբավայրին մէջ, ինչ որ թեթեւսօլիկ բարքերու և ինկած ու աւրուած նկարագիրներու յատկանիշերն են: Այդ պարոնները որոնք փոքրիկ միւսիւներ են, քիչ մը մտքի կասկածելի պաշարով երեւցող, բնաւ գաղափար չունին հայ եկեղեցւոյ դաւանութեան և կրօնի էական կէտերու մասին: Իրաց այս տխուր վիճակին մէջ, ի՞նչ ընել պէտք է, մեր զաւակները սրտով ու զգացմամբ կրթելու, տոհմային նկարագիրը չկորսնցնելու համար, ի՞նչ միջոցներու դիմելու ենք. ահա այս է խնդիրը:

Եթէ Պատկ. Կրօնական Ժողովը իր Արտաքին Նախագահին հետ դպրոցներուն այցելու եկեղեցական պաշտօնեայ մը կարգելու մասին դժուարութեանց բաղխած է, միթէ կարելի չէ՞ գէթ իւրաքանչիւր Թաղի քարոզիչ Վարդապետներէն իրենց շրջանակին մէջ գտնուած վարժարաններու կրօնի ուսման մասին մերթ ընդ մերթ տեղեկութիւններ պահանջել և եթէ անփոյթ գտնուին՝ հակառակ պարագային հանդէպ Եկեղեցւոյ պատասխանատու ճանչնալ զիրենք: Այս կերպով թերեւս մղում մը տրուած կ'ըլլայ կրօնի ուսման և բարոյական դաստիարակութեան:

Այս կենսական խնդրին վրայ Ուսումնական Խորհուրդին ալ ուշադրութիւնը կը հրաւիրենք:

ՍՍԱԿԱՆ ԱԲԵՂԱՅ

Սկիւտար

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ.—Տէյլի Կրաֆիք կը յուսայ թէ Զարին Բեգերսպուրկ վերադառնալուն հետ նոր քայլ մը պիտի առնէ՝ Ծայրագոյն Արեւելքի մէջ Անգլիոյ և Ռուսիոյ միջեւ լաւագոյն համաձայնութիւն մը գոյանալու խնդիրը: Լոնտոնի և Բեգերսպուրկի միջեւ կատարուած բանակցութիւններու միջոցին, Լորտ Սոլզպըրի խիստ հաշտարար տրամադրութիւններ ցոյց տուած է: Ռուս կառավարութիւնը հրաւիրուեր է իր առաջարկութիւնները ներկայացնելու: Ուրեմն յուսալի է որ, կը յարէ նոյն թերթը, երկու ազգերը պիտի յանգին համաձայնութեան մը որ «բաց դուռի» սկզբունքը յարգելով հանդերձ, գոհացում տայ ռուս կառավարութեան:»

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ՖՐԱՆՍԱ.—Մաքեն Լոնտոնի թղթակիցը հետեւեալը կը գրէ.

«Անգլիական մամուլին լեզուն շատ բարւոքուած է Ֆրանսայի նկատմամբ. թէ՛ գաղափարները և թէ՛ բացատրութիւններու եղանակը մեղմացած են: Այս նոր ընթացքը միայն մեզի համար չէ, այլ Ռուսիոյ համար ալ: Հաճոյքով կը յիշեմ այս իրողութիւնը, վասն զի տեսնուած փոփոխութիւնը ամբողջ անգլիական մթնոլորտին մէջ ալ կը նշմարուի: Բայց, ցաւալի է տեսնել որ լրագիրներէ ոմանք դեռ կը պահեն մէկ քանի ամիս առաջուան իրենց սովորութիւնը, այն է միշտ սպառնալիք խառնել վիճաբանութիւններուն մէջ: Այդ լրագիրներուն անունը տալ չեմ ուզեր: Անոնք կը նմանին խոշոր սուրով մը զինուած ասպիկան զինուորներու որոնք միշտ կը սպառնան այդ սուրը գործածելու, նոյն իսկ ամէնէն փոքր միջադէպին համար:

«Այս խորհրդածութիւնները ինծի ներշնչեցին հոս յարուցուած լրագրական վէճերը՝ Շանկայի Ֆրանսական ստացուածքներու խնդրին համար: Ամէնքս ալ գիտենք թէ այդ կէտին վրայ եւրոպական շահերու մրցում մը կայ և թէ այդ շահերուն իւրաքանչիւրը կրնայ փոխադարձ կացութիւններու թեր ու դէմ վիճաբանիլ: Սակայն ի՞նչ հարկ կայ մեզի յիշեցնել անմիջապէս թէ Անգլիա մեծ նաւատորմ մը ունի զոր պատրաստ է գործածելու: Ասկէ սա տպաւորութիւնը առաջ կու գայ թէ Անգլիոյ մէջ կան տակաւին կարգ մը մարդեր, որոնք ամէն բանէ առաջ առիթ մը կը փնտռեն այդ ահագին նաւատորմը գործածելու՝ ծովերուն մէջ ցոյց ընելէ և Մեծին Բրիտանիոյ ելմտացոյցին վնասելէ տարբեր նպատակի մը: Շանկայի խնդրին առթիւ անգլիական լրագիրներուն այս սպառնական լեզուն մէկ հետեւանք միայն կրնայ ունենալ, այն է խիստ դժուարացնել կարգադրութիւնը ըստ ինքեան նուազ վտանգաւոր միջադէպի մը, որ ամէն օր կը պատահի, և որուն օրինակը տալու համար Անգլիացիները երբ կարող ըլլան առաջին տեղը կը բռնեն։ Թո՛ղ խորհին Անգլիացիները. մինչեւ հիմա չափէն աւելի աշխարհի ոստիկան-զինուորը եղան մեզի սպառնալով իրենց մեծ սուրովը։ Անկեղծութեամբ կը կարծէի թէ Անգլիա ետ կեցած է այդ ընթացքէն. սակայն հիմա ցաւով կը տեսնեմ թէ դժբաղդաբար քիչ մը կը շարունակուի։»

ԱՒՍՏՐԻՈՅ լրագիրները իրենց տարեկան յօդուածներուն մէջ գլխաւորաբար կը խօսին երկրին ներքին կացութեանը վրայ։ Ֆրեմտէնպլաթ կ'ըսէ թէ Աւստրիոյ և Հունգարիոյ պետական պայմանադրութեան պայմանաժամը երկարող կայ. Հրամանագիրներու հրատարակութիւնը ցոյց կու տայ ոչ միայն խորհրդարանական ձախողուածին կարեւորութիւնը, այլ նաև կատարեալ անյաջողութիւնը այն փորձերուն որոնք եղան երկրին կազմակերպութիւնը և նիւթական գլխաւոր շահերը կուսակցական կռիւներուն մէջ գլորելու համար։ Ֆրեմտէնպլաթ կը յորդորէ կուսակցութիւնները, Գերմանները և մեծամասնութեան խումբը, որ ազատեն Խորհրդարանը իր անպատուաւոր վիճակէն, որով առժամեայ հրամանագիրներու պատճառ չի մնար, քանի որ այդ հրամանագիրները անհամաձայն են թէ՛ Գերմաններու և թէ՛ սլաւ ազգութեանց շահերուն։

—Վիէննայէն ուրբաթ օրուան թուականով հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Հունգարիոյ նախարարապետը և պատերազմական ու ելմտական նախարարները նոյն օրը Ֆրանց Յոսէֆ կայսեր ներկայացեր էին։ Ունկնդրութիւնը տեւեր է երկու ժամ։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԶԻՆԸՆԿԵՑՈՒԹԻՒՆԸ.—Լոնտոնէն կը հեռագրեն թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը զեկոյց մը հրատարակեր է, որ կը պարունակէ Ցարին առաջարկութիւնը ընդհանուր զինընկէցութեան համար և Անգլիոյ պատասխանը։ Զեկոյցը կ'ըսէ թէ չի կայ ազգ մը որ Անգլիոյ չափ ջերմապէս փափաքող ըլլայ ընդհանուր խաղաղութեան պահպանման, թէ Անգլիոյ կառավարութիւնը բարեյօժարութեամբ պիտի նուիրէ իր աջակցութիւնը՝ եթէ Ցարին առաջարկութիւնը յաջողութեամբ պսակուի, և թէ Ցարը պիտի արժանանայ ամբողջ աշխարհի երախտագիտութեանը։

ՊԵՏԵՐՍԲՈՒՐԿԷՆ կը հեռագրեն թէ ռուս կառավարութիւնը կ'աւելցնէ իր նաւատորմը, Կասպից ծովին մէջ։

ԱՐՏԱՔՍՈՒՄՆԵՐԸ ԲՐՈՒՍԻՈՅ ՄԷՋ.—Շլեզուիգ-Հոլշթայնի ոստիկանութիւնը, կ'ըսէ Պէրլինէն ուրբաթ օրուան թուականով հեռագիր մը, երեսունի չափ ռուս գործաւորներ արտաքսեր է Բրուսիայէն։

ՖՐԱՆՍԱՅԻ նախարարաց Խորհուրդը ուրբաթ օրը գումարուեցաւ Պ. Ֆէլիքս Ֆորի նախագահութեամբ։ Խորհրդակցութիւնները շատ երկար տեւեցին։

—Դատական նախարարութեան շրջանակներուն մէջ կը հաւաստեն թէ Տրէյֆիւսի գործին համար շատ գաղտնի պարունակ մը գոյութիւն չունի։ Եղածը այն է միայն որ հաղորդուեցաւ Վճռաբեկ Ատեանի պատժական ճիւղին։ Նոյնպէս կ'ըսեն թէ Գերմանիոյ կայսեր ու Տրէյֆիւսի նամակներն ալ գոյութիւն չունին։

—Ընկերվարական երեսփոխան Պ. Պրըթօն նամակ մը ուղղելով Նախարարապետին՝ ծանոյց թէ Երեսփ. Ժողովի նորաշրջանը բացուելուն պէս՝ հարցապնդում պիտի ընէ Տրէյֆիւսի գործին ամենագաղտնի կամ դիւանագիտական պարունակին համար։

—Եղեռնադատ Ատեանի պատժական ճիւղը գաղտնի պարունակը քննելու առթիւ հրաւէր ուղղեր է եօթը սպաներու, որոնք պաշտօնավարած են պատերազմական պաշտօնարանին տեղեկութեանց դիւանին մէջ։

—Եղեռնադատ Ատեանը, ինչպէս ծանուցեցաւ, Քայէնի դատական պաշտօնեաներուն հեռագրած էր հարցաքննել Տրէյֆիւսը։ Հարցաքննութեան առարկան է անոր խոստովանութիւնը զոր բրած ըլլայ իր ստորնացման միջոցին։ Հարցաքննութիւնը պիտի կատարէ Քայէնի դատարանին Նախագահը, Վճռաբեկ Ատեանին նշանակած կէտերուն վրայ։ Տրէյֆիւս 24 ժամ առաջ, բստ օրինի, տեղեկութիւն առած է իրեն ըլլալիք հարցումներուն վրայ։

ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ ՉՐՈՑՑ ՄԸ.—Ուէսթ-Մինսթր-Կազէթ հետեւեալը կը գրէ.

«Բարիզեան թերթի մը այն լուրը թէ Կալէսի Վիքթորիա իշխանուհին պիտի ամուսնանայ Յունաստանի Նիկողոս իշխանին հետ, բոլորովին երեւակայական է, վասն զի իշխանը ու իշխանուհին եղբօր ու քրոջ զաւակներ են և օրթոտոքս Եկեղեցին կ'արգիլէ այդչափ մօտ ազգականներու ամուսնութիւնը։»

ՊԷՐԼԻՆԻ ՔԱՂԱՔԱՊԵՏԸ.—Գերմանիոյ կայսրը տակաւին չէ վաւերացուցած Պէրլինի քաղաքապետին ընտրութիւնը։ Այս յապաղումին պատճառն է կայսեր դժգոհութիւնը քաղաքապետութեան այն որոշման համար որով քուէարկեց 1848ի պատերազմողներուն համար արձանի մը կանգնումը։ Եթէ վաւերացումը ուշանայ, քաղաքապետ Քիրշնէր պիտի հրաժարի։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ՎԱՏԻԿԱՆ. — Պետերսպուրկէն ուղղուած հեռագիր մը կը հերքէ օտար լրագիրներու այն լուրը թէ մօտերս Ռուսիոյ մայրաքաղաքին մէջ պապական նուիրակութիւն մը պիտի հաստատուի։

ՖՐԱՆՍԱ ԵՒ ՍԻԱՄ.— Սենկափուրէն կը հեռագրեն թէ Սիամի կառավարութիւնը կը պարտէ Ֆրանսական գործակատարը՝ վերջին դէպքերուն համար։ Սիամի կառավարութիւնը հրամայեր է Բարիզի իր դեսպանին որ Ֆրանսական կառավարութեան բողոքէ այդ գործակատարին դէմ։

ՉԻՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ.—Բէքինի ամերիկեան դեսպանը տակաւին տեղեկութիւն չէ տուած Ուաշինկթընի դահլիճին, թէ ինչ արդիւնք ունեցած են իր բողոքները Շանկայի մէջ ֆրանսական ստացուածքներու ընդարձակման խնդրին համար, որովհետեւ Մ. Նահանգները երկար ատենէ ի վեր պահանջումներ ունին այդ տեղը գտնուած զանազան վայրերու վրայ։

ՄԱՐՈՔԻ կառավարութիւնը երեքշաբթի օրը սկսաւ վճարել դրամական հատուցումը Բորթուկալի և Իտալիոյ կառավարութեանց՝ այն դէպքերուն համար որոնց պատճառ եղան անցեալ տարի Րիֆի ծովահէնները։

ՍՊԱՆԻԱՄԵՐԻԿԵԱՆ հաշտութեան դաշնագիրը մինչեւ հիմա ներկայացուած պիտի ըլլայ Մ. Նահանգաց Ծերակոյտին՝ Պ. Մաք Քինլիի մէկ համառօտ պատգամագիրովը, որով Ծերակոյտին մէջ դաշնագրին կուսակիցներուն կը յանձնէ անոր առաւելութիւնները ջատագովելու հոգը։

ՄԱՏՐԻՏԷՆ կը հեռագրեն թէ նախարարներէն մէկ քանին յայտարարեր են որ Անգլիոյ և Սպանիոյ յարաբերութիւնները ցրտացնելու պատճառ մը չկայ։ Սպանիոյ ծովեզերքները ամրացնելու աշխատութիւնները պիտի շարունակուին, որով զինուորական յառաջիկայ ելմտացոյցին մէջ ծախքերու աննշմարելի յաւելում մը պիտի ըլլայ։

—Լրագիրները բսելով որ գաղթավայրերէն դարձող 8000ի չափ սպաներ ուղղակի կեդրոնական գանձէն ամսաթոշակ պիտի ստանան, կ'առաջարկեն խնայողութիւններ ընել և զեղչել նաւային ու ցամաքային զօրքերու հանգստեան թոշակի ընդհանուր գումարը որ տարեկան 50 միլիոն ֆր.ի կարօտ է։

—Արքայական հրամանագիր մը ներում շնորհեց լրագրական հրատարակութեանց համար դատապարտեալներուն։

Մ. ՆԱՀԱՆԳԱՑ ԱՊԱԳԱՅ ՆԱԽԱԳԱՀԸ.—Մ. Նահանգաց մէջ հիմակուընէ կը զբաղին նոր նախագահին ընտրութեամբը որ պիտի կատարուի 1900ին։ Բոլոր կուսակցապետներուն կարծիքը հարցուած է։ Հանրապետականները համաձայնած են Պ. Մաք Քինլին վերընտրելու և մաքսապաշտ դրութիւնը շարունակելու. Նոյնպէս ծրագիր ունենալու դրամական դրութեան բարենորոգումը և երկրակալութեան քաղաքականութիւնը։ Քանի մը հանրապետականներ ալ ընտրելի կ'առաջարկեն Բուզվէլթ գնդապետը, որ պատերազմին ատեն բնիկ ձիաւորներու խումբի մը հրամանատարն էր։ Հանրավարականները իրենց մէջ բաժնուած են։ Արծաթ դրամի կուսակիցներու ընտրելին է Պ. Պրիան։ Ասոնց ծրագիրն է դրամ կոխելու ազատութիւն, երկրակալութեան ընդդիմութիւն և մենավաճառի դէմ պայքար։ Այս սկզբունքին հակառակորդները զինուորական ընտրելի մը կուսակից են. Ասոնց լրագիրը նախագահութեան ընտրելի կ'առաջարկէ Տիուէյ ծովակալը և փոխ նախագահ Լի զօրավարը՝ Հավանայի ամերիկեան նախկին հիւպատոսը։

ՔԱՐՈԼԻՆԵԱՆ ԿՂԶԻՆԵՐԸ.—Ուաշինկթընէն կը հեռագրեն թէ ամերիկեան կառավարութիւնը որոշեր է մօտերս մարտանաւ մը ղրկել Քարոլինեան կղզիները և թէ այս միջոցը ձեռք առնուած է թող չտալու համար որ այդ կղզիները ուրիշ տէրութեան մը ձեռքը անցնին, առանց Մ. Նահանգներու հաւանութեանը։ Գերման թերթ մը այս լուրը արտատպելով կ'ըսէ թէ այդ կղզիներուն Գերմանիոյ կողմէ գնուիլը դեռ անորոշ է և մինչեւ իսկ նուազ հաւանական։ Սպանիական կառավարութիւնը արդէն ծանուցած է բարեկամ տէրութիւններուն թէ չէ ուզած Քարոլինեան կղզիներէն մէկը Մ. Նահանգաց տալու, վասն զի նոյն արշիպեղագոսին արժէքը կը կորսի թէ՛ քաղաքական և թէ՛ տնտեսական տեսակէտով։

ՅՈՒՆԱՍՏԱՆ.— Սաթալիոյ գտնուող անգլիական նաւաբաժնին հրամանատար ծովակալ Հօբքինս վերջերս Պիրէոն ժամաներ է Սըրբէրայց մարտանաւով։

—Միջերկրական ռուսական նաւաբաժինը քանի մը օրէն Պիրէոն պիտի երթայ և անկէ Վոլոյի ծովածոցը, ուր ձմեռը պիտի անցընէ։

—Ռուս դեսպան Պ. Օնու Աթէնքի քաղաքապետին 500 տրախմի ղրկեց Ծննդեան առթիւ բաշխուելու համար աղքատներուն։

—Յունաստանի ազգային դրամատան Լամիայի ճիւղէն գողցուած դրամներէն հարիւր հազար տրախմի ալ գտնուեցաւ։ Գողցուած գումարէն 30,000 տրախմի միայն մնացած է։

—Անցեալ երեքշաբթի իրիկուն արքայական պալատան մէջ սեղան մը տրուեցաւ ի պատիւ Սքրիտլով ծովակալին։

—Աթէնքի մէջ մօտերս Թառոս (քաջութիւն) անուն լրագիր մը հրատարակուիլ պիտի սկսի։

—Ձկնորսներ Իթաքէա կղզին մօտ ծովին մէջէն Թորփիլ մը գտան որ կարելի է վերջին պատերազմին ատեն դրուած ըլլայ. Ձկնորսները իբրեւ հին երկաթեղէն ծախեր են զայն։

ՎԱՏԻԿԱՆԻ աւստրիական դեսպան Րէվէրթէրա-Սալանտրա կոմսին կինը ուրբաթ օրը մեռաւ։

ԲՈՐԹՈՒԿԱԼԻ Խորհրդարանի բացումը տեղի ունեցաւ անցեալ երկուշաբթի։ Թագաւորը գահաճառին մէջ շնորհակալութիւն յայտնեց այն տէրութեանց որոնք համակրութիւն յայտնած էին Ամերիկայի գիւտին հարիւրամեակին ատեն։ Թագաւորը յարեց նաև թէ Բորթուկալ սպանիամերիկեան պատերազմին ատեն կատարեալ չէզոքութիւն պահեց, ինչպէս իր պարտքն էր. Թէ ընդունած է ընդհանուր զինընկէցութեան առաջարկութիւնը, մանաւանդ է ծայրայեղներու դէմ գումարուած համաժողովին. արտաքին փոխառութեան արժէտէրերուն հետ կնքելի համաձայնութեան վրայ ժամանակին տեղեկութիւն պիտի հաղորդուի Խորհրդարանին. պատերազմական Նախարարութիւնը բանակը բարեկարգելու համար օրինագիծ մը պիտի ներկայացնէ և հետեւակներու յատուկ զէնքեր գնելու համար առաջարկութիւն մը. գաղթավայրերու վերաբերեալ ելմտական, տնտեսական ու վարչական բարենորոգումներ պիտի առաջարկուին։ Թագաւորը ըսաւ նաև թէ Բորթուկալի գաղթավայրերը իբրեւ ազգային գերագոյն շահ մը պահելը բաւական չէ, այլ պէտք է անոնցմէ օգտուիլ և զանոնք զարգացնել՝ Բորթուկալի տնտեսական վերածնութեանը համար։ Ասոնց համար ալ օրինագիծեր պիտի ներկայացուին։

ՆԻՔՈԼԱ Բ. ԿԱՅՍԸՐԸ անցեալ երեքշաբթի Պետերսպուրկի ձմեռնային պալատին մէջ, մեծ դուքսերուն ներկայութեանը, դրօշ մը պարգեւեց Պետերսպուրկի զինուորական բարձրագոյն վարժարանին, որուն հաստատութեանը հարիւրերորդ տարեդարձն էր։

ՌՈՒՍԻԱ ԵՒ ԳԵՐՄԱՆԻԱ.—Տարեգլխի առթիւ Ռուսիոյ կայսրը՝ Գերմանիոյ կայսեր նուիրեց երկու եղջերու, Բոցտամի պալատան զբօսատանին համար։

ՄԱՆԹԱՇԵԱՆԻ ՆԱՒԹԱՀՈՐԵՐԸ

Մոսկուայէն դեկտ. 16/28 Թուականով կը հեռագրեն եւրոպական թերթերուն թէ, մեծահարուստ հայ նաւթատէր Պ. Մանթաշեանց Պագուի մէջ իր ունեցած բոլոր նաւթահորերը անգլիական ընկերութեան մը վաճառեր է երկուքուկէս միլիոն անգլ. ոսկիի։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ս. Պատրիարք Հայրը ուրբաթ օրը փոխադարձ այցելութիւն տուաւ անգլիական դեսպան Սըր Նիքօլաս Օ'Քօնորի որ նախորդ օրը Ն. Սրբազնութեան այցելութեան գացած էր Բերա, իր բնակարանը։

—Ս. Պատրիարք Հայրը շաբաթ օրը իրիկուան դէմ Կէտիկ Փաշայի քարոզիչ Տ. Արիստակէս Ծ. վարդապետին, տեղւոյն Ուսուցիչին և Թաղ. Խորհուրդին անդամներուն առաջնորդութեամբ, Պատրիարքարանէն ուղղակի Կէտիկ Փաշայի վարժարանը գնաց ուր կէս ժամու չափ աշակերտներուն կարողութիւնը քննեց և վարժարանը աւելի բարեկարգ վիճակի մը վերածելու համար հարկ եղած հրահանգները տալէ ետքը, եկեղեցի իջաւ և իրիկուան ժամերգութեանց ներկայ գտնուեցաւ։

Ն. Սրբազնութիւնը երէկ առաւօտ տեղւոյն եկեղեցւոյն տօնախմբութեանը առթիւ հանդիսաւոր պատարագ մատոյց և քարոզ խօսեցաւ։ Ս. Պատրիարք Հայրը շաբաթ գիշեր հիւրընկալուեցաւ Թաղ. Խորհուրդի ատենապետ Մարտիկ էֆ. Էնքսքրճեանի բնակարանը, ուր ճաշեց նաև երէկ միջօրէին, եկեղեցական և աշխարհական բազմաթիւ հրաւիրեալներու հետ։

—Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեան Արաբկիրի Խոսող գիւղի աղքատիկ եկեղեցւոյն և վարժարանին համար 50 կտոր գիրք նուիրած է որոնք Պատրիարքարանի միջոցաւ պիտի ղրկուին տեղւոյն Թաղ. Խորհուրդին։

—Ուսումնական Խորհուրդի ուրբաթ օրուան նիստին սկիզբը, ատենադպիր Պօղոս էֆ. Քէրէստէճեան ի դիմաց Խորհուրդին շնորհաւորեր է ատենապետ Տօքթ. Վահրամ էֆ. Թորգոմեանը իրեն շնորհուած Գ. կարգի Մէճիտիյէ պատուանշանին համար։ Ատենապետ էֆ.ն շնորհակալութեամբ պատասխաներ է. յետոյ, Խորհուրդը խմբովին շնորհակալութիւն յայտներ է սոյն պատուանշանին շնորհումովը եղած կայսերական բարձր գնահատման համար։

—Գարակէօմրիւկի եկեղեցւոյն Խնամակալութիւնը Քղիի Խուբս գիւղի կարօտ եկեղեցւոյն համար 39 կտոր եկեղեցական անօթ պատրաստած ըլլալով, Ս. Պատրիարք Հօր հաւանութեամբ ղրկեց զանոնք Խուբսի Թաղ. Խորհուրդին։

—Բանկալթիի Մխիթարեան վարժարանին աշակերտները ինքնաբերաբար իրենց իրենց մէջ 120 ղրուշ հանգանակած են, զոր ղրկած են խմբագրութեանս՝ Ազգ. Հիւանդանոցի հոգաբարձութեան յանձնուելու համար։ Նուիրատուները կը փափաքին որ այդ դրամով որբ տղու մը զգեստեղէնը հոգացուի։

Նոյն վարժարանին աշակերտները հաւաքած են նաև 120 ղրշ.՝ Բանկալթիի Ս. Յակոբի անկելանոցին համար։

—Նորակազմ Գրենական Յանձնաժողովը՝ իր Ա. նիստին մէջ տեսնելով որ քանի մը գաւառներէ դասագրքեր ուղղուած են աղքատ տղոց համար, բայց մայրաքաղաքին մէջ մարդ մը ցոյց տրըւած չէ գիրքերը յանձնելու համար, կը յայտարարէ թէ գաւառներէն գիրք խնդրող պաշտօնական մարմինները պարտին նախ կարեւոր տեղեկութիւնները տալ աշակերտներու թիւին և դասակարգութեան վրայ և երկրորդ՝ ներկայացուցիչ մը ցոյց տալ մայրաքաղաքիս մէջ, որպէս զի խնդրանքնին անկատար չմնան։

* * *

Երէկ, խուռն և ընտրեալ բազմութեան մը ներկայութեամբ կատարուեցաւ Բերայի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցւոյն մէջ՝ Տիկին Նարգիզ Գ. Փանոսեանի յուղարկաւորութեան հանդէսը։ Կրօնական դասէն ներկայ էին Բերայի քարոզիչ Տ. Հմայեակ եպիսկոպոս Դիմաքսեան, Երուսաղէմի Պատր. Փոխանորդ Տ. Գէորգ եպիսկոպոս Երէցեան և զանազան թաղերու քարոզիչ վարդապետներ ու քահանաներ։ Յուղարկաւորներու բազմութիւնը կը կազմէին ծանօթ հայ անձնաւորութիւններ, ամէն դասէ, մասնաւորապէս Պոլսոյ ու Ղալաթիոյ առեւտրական ու սեղանաւորական դասը, ինչպէս նաև ցաւակից երիտասարդներու բազմութիւն մը, որոնք հրաւիրուած էին համակրելի գրագէտ Փանոսեան Աղեքսանդր էֆէնտիին ու եղբայրը Օննիկ էֆէնտիին։ Ներկայ էր նաև Պարսից դեսպանատան խորհրդական Յովհաննէս Խան՝ դեսպանատան և հիւպատոսարանի գլխաւոր պաշտօնէութեան հետ՝ ի պատիւ հանգուցեալ Տիկնոջ փեսային, Գրիգոր էֆ. Շամտանճեանի որ իր առեւտրական ընդարձակ գործառնութիւններուն հետ կը վարէ նաև յիշեալ դեսպանատան պատուակալ թարգմանի պաշտօնը։ Նոյնպէս բազմաթիւ եւրոպացիներ։

Դագաղը, զոր կը ծածկէր մանիշակազարդ մեծ խաչ մը՝ Տիկին Պէպրիս Գ. Շամտանճեանի կողմէ նուիրուած՝ շրջապատուած էր ուրիշ բազմաթիւ ծաղկեպսակներով որոնք ղրկուած էին հետեւեալներուն կողմէ՝ Թաղ. Խորհուրդ Բերայի, Եղբայրախնամ Բերայի, Թաղ. Խորհուրդ Պէյիւքտէրէի, Աղեքսանդր-Եւա Փանոսեան, Օննիկ Փանոսեան, Գրիգոր Շամտանճեան, Հրանտ, Զարեհ և Նուպար Շամտանճեան, Միհրան Շամտանճեան, Տիկին Երանուհի Ա. Նէվրուզ, Տիկին Վասիլուհի Բ. Մարկոսեան, Տ. և Տիկին Պ. Մոձեան, Տ. և Տիկին Գ. Պէլմիւքճեան, Տ. և Տիկին Յ. Ալլահեան, Տիկին Ե. Յակոբեան, Տիկին Կ. Հայգազեան, Մկրտիչ Եազմաճեան, Բօլ Թաքքօլ, պաշտօնեայք Շամտանճեան վաճառատան և այլն։

Մեռելական արարողութեանց կատարումէն ետքը, Տ. Գէորգ եպիսկոպոս խօսեցաւ կարճ դամբանական մը՝ իր պարզութեանը մէջ յուզիչ, և հոգեւոր մխիթարութիւն մաղթեց հանգուցեալ Տիկնոջ ամբողջ ընտանիքին։ Յետոյ, հանդիսական թափորով դուրս հանուեցաւ դագաղը եկեղեցիէն, որուն բակին մէջ Փանոսեան եղբայրները ու Շամտանճեան Գրիգոր էֆ. ընդունեցին բոլոր ներկաներուն ցաւակցութիւնները։

Դագաղին ծոպերը բռնած էին՝ Վսեմ. Նուրեան էֆ., Յովհաննէս Խան, Պ. Սիլվէն Մի, Տիգրան էֆ. Բարսղամեան, Արտաշէս էֆ. Ֆնտգլեան և Տօքթ. Ս. Լալճընեան։

Եկեղեցւոյ դռնէն, դագաղը դրուեցաւ մեռելակիր շքեղ կառքի մէջ զոր ծածկեցին պսակներով։ Փանոսեան և Շամտանճեան ընտանեաց անդամները և մօտաւոր ազգականներ ու բարեկամներ՝ լանտոներով հետեւեցան մեռելակիր կառքին մինչեւ Պէյիւքտէրէ։

Պէյիւքտէրէի ազգ. գերեզմանատան դրան առջեւ՝ զգեստաւորեալ կը սպասէին Թաղին քարոզիչ Տ. Մկրտիչ եպիսկոպոս Վէհապեդեան, քահանայական և դպրաց դասերուն հետ, ինչպէս նաև Թաղ. Խորհուրդի անդամները։ Թաղման կարգը կատարուելով, հանգուցեալ Տիկնոջ մարմինն ամփոփուեցաւ իր ամուսնին՝ բարեյիշատակ Գէորգ էֆ. Փանոսեանի գերեզմանին քով, ընտանեկան դամբարանին մէջ։

* * *

Մաքրիգիւղի մէջ ալ հանդիսաւորապէս կատարուեցաւ երէկ Տիկին Աննիկ Յ. Փափազեանի յուղարկաւորութիւնը, ի ներկայութեան ազգականներու և բարեկամներու բազմութեան։ Սգակիր էին հանգուցելոյն որդիքը՝ Նշան էֆ. Փափազեան, ատենապետ Տնտեսական Խորհուրդին, Պետրոս էֆ. Փափազեան ու փեսաները։ Եկեղեցական արարողութեանց կը նախագահէր Տ. Խորէն արքեպիսկոպոս Աշըքեան, իր շուրջն ունենալով Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Գաբրիէլ եպիսկոպոսը, Տ. Եղնիկ եպիսկոպոս Ապահունին և բազմաթիւ վարդապետներ ու քահանաներ։ Դամբանականը խօսեցաւ Տ. Եղնիկ եպիսկոպոս։

Դագաղը, հանդիսաւոր թափորով հանուելով եկեղեցիէն, առաջնորդուեցաւ գիւղին գերեզմանատունը և ամփոփուեցաւ Փափազեան ընտանեաց դամբարանին մէջ։ Պսակներ ղրկուած էին հետեւեալներուն կողմէ՝ Տ. և Տիկին Նշան Փափազեան, Տ. և Տիկին Պետրոս Փափազեան, Տ. և Տիկին Բարսեղ Հալաճեան, Տ. Տիկին Կարապետ Աբրահամեան, Տ. և Տիկին Յովհաննէս Փափազեան, Կարապետ Քիւրքճիխանլեան և Մաքրիգիւղի Դպրաց դասը։

Փափազեան, Հալաճեան, Տատեան, Սիրաճամեան, Քիւրքճիխանլեան, Բինկեանլեան, Լաթիֆեան, Յովհաննէսեան, Քօլօլեան, Վարժապետեան, Կեսարեան և Պօյաճեան ընտանիքները իրենց շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան ներկայ գտնուիլ հանգուցեալ Տիկին ԱՆՆԻԿ Յ. ՓԱՓԱԶԵԱՆԻ յուղարկաւորութեան և իրենց ցաւակցական զգացմանց հաւաստիքը տուին այս տխուր առթիւ։

ԱԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑ

Հանգուցեալ այրի տիկին Երանուհի Աղայէկեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի մէկ օսմ. ոսկի նուիրած է Հիւանդանոցիս Նշան էֆ. Փայաչեան։

(Հոգաբարձութիւն)

Այրի Տիկին Մարիամ Պասմաճեան, Օր. Վիրգինէ Աղայէկեան, Տէր և Տիկին Միքայէլ Յակոբեան և ցաւակիցք իրենց սրտագին շնորհակալութիւնը կը յայտնեն ամէն անոնց որոնք հաճեցան իրենց համակրանաց հաւաստիքն արտայայտել Տիկին ԵՐԱՆՈՒՀԻ Յ. ԱՂԱՅԷԿԵԱՆԻ մահուան առթիւ։

Ցաւօք կիմանանք թէ Հայ Հռոմէականաց Ս. Պատրիարքին եղբայրը՝ Թօքէֆ էֆ. Ազարեան երէկ իրիկուն յանկարծամահ եղեր է Բերա Բալէսի մէջ։ Հանգուցեալը ծանօթ էր իր ազգասիրական զգացումներով, և մանաւորապէս, ազգային շրջանակին մէջ, այն եռանդուն գործակցութեամբ զոր կը նուիրէր դպրոցական ընկերութեանց տարեկան պարահանդէսներուն, իբրեւ գանձապետ։

Ներքին լուրեր

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ.—Իւլայի Բ. աստիճան տրուեցաւ Եէմէնի Նահանգին Տեֆթէրտար Նեսապի էֆ.ի։ Միթէճամիզի աստիճան՝ Սամոսի իշխանապետութեան Կ. Պոլսոյ գործակատար Ալեքսանդրոս Կանկօս էֆ.ի։

—Քէօթահիա գաւառին Տէֆթէրխանէի պաշտօնեայ կարգուեցաւ Սըվազի Տէֆթէրխանէի պաշտօնեայ Օսման Նուրի էֆ. որուն յաջորդեց Գոնեայի Տէֆթէրխանէի պաշտօնեայ Հիլմի էֆ.։

—Բ. կարգի Օսմանիէ պատուանշան տրուեցաւ հելլէնական դեսպանատան Ա. թարգման Պ. Բրէյլօղլիի։ Բ. կարգի Մէճիտիէ՝ Քէօսթենճէի կառավարիչ Պ. Լուքա Բոնաքոյիի։ Դ. կարգի Մէճիտիէ՝ Հալէպի քարանթինայի բժիշկ տօքթ. Քորրատօ էֆ.ի։ Դ. կարգի Օսմանիէ՝ Զէյթունի Հայ-Հռոմէականներու առաջնորդ Տ. Յովհաննէս վարդապետի և Պրիւսէլի օսմ. դեսպանատան կցորդ Միւֆիտ պէյի. Դ. կարգի Մէճիտիէ՝ Քիրմանշահի օսմ. փոխհիւպատոս Մէհմէտ պէյի։

—Բ. կարգի Շէֆգաթի՝ Քէօսթէնճէի կառավարչին կնոջը։

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ նահանգաց ընդհ. քննիչ Շաքիր փաշայի առաջարկութեամբ, ինչպէս ծանուցինք, Պետական Խորհուրդին քաղաքային ճիւղը ձեռնարկած է պատրաստելու վարչական դատարանաց համար դատավարութեան օրէնք մը։ Պետական Խորհուրդին նոյն ճիւղը նկատողութեան առած է օրինագիծ մը որ պատժական դատավարութեան օրէնքին տրամադրութիւններուն համաձայն պատրաստուած է։ Պետական Խորհուրդը հիմա կը խորհրդակցի թէ քաղաքային պաշտօնեաներու նկատմամբ ալ այդ քննութիւնները ու դատաստանները դատական պաշտօնեաներու կողմէ կատարուիլը առաջադրուած նպատակին կը ծառա՞յէ թէ ոչ։

ՀԱՑ ԵՒ ՄԻՍ.—Ռամազան ամսուն մէջ աղքատ ժողովրդեան դիւրութիւն մը ըլլալու նպատակով, ձեռնհաս իշխանութիւնը կը խորհրդակցի հացի և միսի գինին վրայ կարելի եղածին չափ զեղչ մը ընել՝ հրապարակին գինին հետ բաղդատութեամբ քննութիւն մը կատարելով։

ՌԱՄԱԶԱՆ.—Պոլսոյ դատաւորը վճռագիր մը պատրաստեց թէ Ներկայ Շապան ամիսը հինգշաբթի սկսած ըլլալով, յառաջիկայ հինգշաբթի նոյն ամսուան 29րդ օրն է. ուստի հինգշաբթի գիշեր եթէ լուսնի մահիկը տեսնուի, հետեւեալ ուրբաթ օրը պիտի սկսի Ռամազան ամիսը. իսկ հակառակ պարագային մէջ, Շապան ամսոյ երեսուն օրը ամբողջացած նկատուելով՝ շաբաթ օրը։

ՄԱՔՍԱՑԻՆ վերատեսչութիւնը Վոսփորի եզերքներուն համար տասնըութ պահապան պաշտօնեաներ պիտի կարգէ, երեք հարիւրական ղրուշ ամսաթոշակով։

ԷՎԳԱՖԻ նախարարութիւնը հրամայեց որոց որ անկ է հարկ եղած միջոցները ձեռք առնել՝ իսլամական գերեզմանատանց շուրջը պատ քաշելու և միշտ անոնց վրայ հսկելու համար։

ՓՈԽԱՌՈՒԹԻՒՆ.—Ելմտական նախարարութիւնը, կ'ըսէ Մոնիդէօր, Օսմ. Պանքային հետ կարգադրութիւն մը ըրած է փոխառութեան մը համար, Ռամազանի մօտենալուն առթիւ։

ԱՄՍԱԹՈՇԱԿ.—Մալիէն այսօր պիտի սկսի մէկ մէկ ամսաթոշակ վճարել կառավարական բոլոր պաշտօնեաներուն։

ՌՈՒՍԱԿԱՆ դեսպանատունը Տարեգլխի առթիւ յառաջիկայ ուրբաթ օր պիտի ընդունի ռուս գաղթականութեան շնորհաւորութիւնները։ Նոյն իրիկունը երեկոյթ մը պիտի տրուի, որուն հրաւիրուած են քանի մը դեսպաններ և ռուս գաղթականութեան երեւելիները։

ԳԵՐՄԱՆԻՈՅ դեսպանը ու դեսպանուհին յունուար 7/19ին մեծ պարահանդէս մը պիտի տան, որուն համար հրաւիրագիրներ ուղղած են։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ Տիսօ դրահաւորը Իսկէնտէրուն ժամաներ է։

ՍՈՖԻԱՅԻ օսմ. գործակալութեան պաշտօնատան մէջ Վեհ. Սուլթանին ծննդեան տարեդարձին առթիւ տրուելիք երեկոյթը, որ Տ. Կրէկորիոս մետրապոլիտին մահուան առթիւ յետաձգուած էր, երեքշաբթի իրիկուն տեղի ունեցաւ։ Ներկայ էին իշխանը, նախարարները, հիւպատոսները և ուրիշ անձնաւորութիւններ։ Իշխանին պահակազօրքերու նուագախումբը մինչեւ վերջը նուագեց։ Շքեղ լուսավառութիւններ և հրախաղութիւններ կատարուեցան։

—Սոֆիայի լրագիրները կը հերքեն նախարարական տագնապի մը զրոյցները զորս ընդդիմադիր կուսակցութիւնը հրապարակ կը հանէ նախարարական փոփոխութիւն մը մօտալուտ ցոյց տալով։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԷՆ առնուած լուրերու նայելով, յունական Ծննդեան տօնը ամենայն կանոնաւորութեամբ կատարուեր է։

ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍ.— Օսմ. Պանքային ընդհ. տնօրէն Սըր Համիլթըն Լանկ և Լէտի Լանկ ուրբաթ գիշեր պարահանդէս մը տուին որուն ներկայ գտնուեցան կառավարական պաշտօնեաներ, դեսպաններ և Բերայի բարձր դասը։ Լէտի Լանկ ու երկու աղջիկները, շքեղ արդուզարդերով, կ'ընդունէին հրաւիրեալները։ Կէս գիշերէն վերջը սեղան մը տրուեցաւ որ երկուքուկէս ժամ տեւեց և կէս ժամ վերջը հրաւիրեալները ցրուեցան։ Պարերը մեծ ոգեւորութեամբ կատարուեցան։ Քօթիյոն տեղի չունեցաւ, վասն զի հիմակ այնչափ նորութիւն մը չի համարուիր։

ԵՐԷՑԼԻՒ ածխահանքի ընկերութեան զատարանը, Զոնկուլտաքի մէջ, այրեր է։

ԾԽԱԽՈՏ.— Սէլանիկի նահանգին ծխախոտի բերքը այս տարի թէ՛ տեսակով և թէ՛ քանակութեամբ խիստ աղէկ է բաղդատմամբ նախորդ տարիներու։ Ծխախոտի բերքն այս տարի տասներեք միլիոն քիլօ է։

ԻՏԱԼԱԿԱՆ Մոռոզինի մարտանաւը, ինչպէս ծանուցուեցաւ, անցեալ շաբթու Իզմիրի նաւահանգիստը ժամանեց։ Միջերկրական իտալական նաւաբաժնին հրամանատար ծովակալ Պէլլօ, տեղւոյն իտալական հիւպատոսին հետ, երեքշաբթի այցելութիւն տուաւ Այտընի կուսակալին և զինուորական հրամանատարին, որոնք նոյն օրը, կէսօրէն ետքը, Մոռոզինի մարտանաւը գացին փոխադարձ այցելութեան։ Մարտանաւը այս առթիւ տասներկու թնդանօթ արձակեց։

ԲԱՐԻԶԻ ՍՐՈՒԵՍՏԱՀԱՆԴԷՍԻՆ օսմ. ճիւղը յանձնառուի մը կողմէ պիտի կառուցուի։ Բարիզի օսմ. դեսպանատան մէջ կատարուած ժողովին եօթը հոգի մասնակցած են։ Ասոնցմէ երկուքը առաջարկեր են 30,000 ֆր.ի երաշխաւորութիւն մը տալ, օսմ. ճիւղը իրենց հաշւոյն շինել, անոր վարչութիւնը օսմ. կառավարութեան հսկողութեանը ենթարկել, յանուն օսմ. կառավարութեան բոլոր տուրքերը վճարել և 300 մէթրնոց տեղ մը յատկացնել։ Օսմ. կառավարութիւնը այդ ճիւղին շինութեանը ու վարչութեանը համար ո և է ծախք ընելու պարտաւոր պիտի չըլլայ։ Յանձնառուները գոյացած հասոյթէն Համազգային Անկելանոցին համար 26,500 ֆր. պիտի տան։

ՍԱՄՈՍԻ իշխան Սթեֆանաքի պէյ Միւզիլիփս երէկ իր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ աւստրիական շոգենաւով։ Ն. Վսեմութիւն մեկնելէ առաջ Կայս. Պալատ գնաց և հրաժեշտի ողջոյնը մատոյց։

ՊՐՈՒՍԱՅԻ կուսակալի փոխանորդ Խալիլ պէյ երէկ մայրաքաղաքս եկաւ։

ԱՏԱՆԱՅԻ կուսակալութիւնը տեղեկագրելով որ նահանգին զանազան մասերուն մէջ արմտիքները պէտքերուն բաւական չեն, արտօնութիւն ուզած էր արմտիքներու արտածումը արգիլելու համար։ Առեւտրական Նախարարութիւնը նկատելով որ նահանգին մէջ թանկութիւն չի կայ, հեռագրով ծանոյց որ արտածութիւնները չարգիլուին։

ՊՈԼՍՈՅ ՓՈՂՈՑՆԵՐԸ.—Իգտամ Պոլսոյ փողոցներուն աղտոտ, ցեխոտ և անանցանելի վիճակին վրայ կը հրաւիրէ ուշադրութիւնը Քաղաքապետութեան Ա. շրջանակին որուն տրամադրութեանը տակ կը գտնուին այդ փողոցները։

ԹԷՐՍԱՆԷԻ պետոյք հայթայթող Համբի Եորկի էֆ., կ'ըսէ Իգտամ, զեղծումներ գործած ըլլալով, Ծովային Նախարարութիւնը դադրեցուցեր է անոր հետ ունեցած յարաբերութիւնները։

ՏԻԿԻՆ ՆՈՐԿԱՔԻ ՋԱՐԻՖԻ անցեալ օր Համազգային Անկելանոցը երթալով ամէն յարկերը այցելեր և ընդհանուր պատսպարեալներուն ի նպաստ հազար ֆր. նուիրեր է։

ՆԱՒԱԲԵԿՈՒԹԻՒՆ.—Դեկտ. 23ին Միջերկրականի մէջ Ազասի մօտերը օսմ. առագաստանաւ մը փոթորիկի բռնուելով ցամաք ինկեր է, Նաւապետը ու տասը նաւաստիներէն մէկը միայն ազատուեր են։

ԵՐԿՐԱՇԱՐԺ.— Անցեալ չորեքշաբթի գիշեր Կ. Պոլսոյ մէջ պատահած երկրաշարժը Ռոտոսթոյի մէջ ալ զգացուեր է։

ՄԱՀՍՈՒՍԷԻ վարչութեան կողմէ Անգլիայէն գնուած և Թիւրէ կոչուած շոգենաւը շաբաթ առտու Պոլսոյ նաւահանգիստը ժամանեց։ Եռակայմ է. 2106 թոնօ տարողութիւն և ժամը 11 մղոն արագութիւն ունի։ Երկու հազար ոսկիի գնուած է։ Ժամը երկու թոնօ Քարտիֆի ածուխ կը սպառէ։ Եթէ Էրէյլիի ածուխ գործածէ, երկուքուկէս թոնօ պիտի սպառէ։

ԾՈՎԱՅԻՆ Նախարարութիւնը պիտի գնէ աւստրիական Աւսթրիա շոգենաւակը որ շաբաթ օրը փորձուեցաւ։ Նաւահանգիստէն մինչեւ կղզիները մէկ ժամ 4 վայրկեանէն գնաց։

ՊՈՒՔՐԷՇԻ օսմ. դեսպան Քեազիմ պէյ քանի մը օրէ ի վեր հիւանդ ըլլալով բժիշկները չորս հինգ օր հանգիստ յանձնարարեր են։

ՊԵՏԱԿԱՆ Խորհուրդը որոշեց որ պաշտօնէ դադրեցուցուած կառավարիչները, գայմագամները ու միւտիրները նորէն պաշտօնի կոչելու կամ չկոչելու համար պէտք է Պետական Խորհուրդը նախ քննէ անոնց պաշտօնէ դադրեցուցուելու պատճառը։

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ զրահ կրող Խալիֆա շոգենաւը Մալթայէն կողմէ պիտի գնուի։ Ունի 150 թոնօ տարողութիւն և ժամը 12 մղոն արագութիւն։ Անիւը ետեւէն է։

ԱՅՏԸՆԻ Սէօքէ գաւառակին Նուրան գիւղին ժողովուրդը սերմերի պէտք ունենալով, Նախարարաց Խորհուրդին որոշմամբ 600 քիլէ ցորեն ու 300 քիլէ գարի փոխ պիտի տրուի։

ԻԶՄԻՐԻ կառավարական պաշտօնատան մեծ սրահին մէջ անցեալ չորեքշաբթի օր տեղի ունեցեր է շերամաբուծութեան մրցման քննութեան մէջ շահողներու մրցանակի բաշխման արարողութիւնը։

ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ՊԱԶԱՐԻՆ Դ-րորդ վիճակահանութենէն, որ երէկ կատարուեցաւ, 85,706 թիւը շահեցաւ ութսուն ոսկիի արժողութեամբ 24 հոգինոց սեղանի սպաս մը։

ՔԱՂԱՔԱՑԻՆ հանգստեան թոշակի սնտուկին վարչութիւնը հանգստեան անպաշտօն վիճակի և այրիներու ու որբերու ամսաթոշակներ յատկացուց, որոնց թիւը 244 հոգիի կը հասնի։

ԴԱՏԱԿԱՆ Նախարարութեան ժողովին Նախագահ անուանուեցաւ Վճռաբեկ Ատեանին Ա. Նախագահ Շէվգը պէյ փոխանակ վախճանեալ Ալի Շահպազ էֆ.ի։

ՁԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ Բժիշկ Անկէլօ փաշա հանգստեան կոչուեցաւ։

ԲԱՆԿԱԼԹԻԻ մէջ քանի մը օր առաջ ցաւալի դէպք մը պատահեցաւ։ Հայ ընտանիքի մը մէջ հարսնիք կատարուած ատեն, հարսը, տասնըութ տարեկան գեղանի օրիորդ մը, չափազանց պարելու հետեւանքով քրտներ ու պաղեր և հարսնիքին հետեւեալ առտուն հիւանդանալով թիֆոյէ բռնուեր ու քանի մը օր ետքը մեռեր է։

ԱՎՐԱՄ ԲԱԼԱՑԻ, Իզմիրի հրեաներուն խախամպաշը, անցեալ չորեքշաբթի մեռաւ 92 տարեկան։ Ցուղարկաւորութեան միջոցին հրեաները իրենց խանութները գոցեցին ի նշան սգոյ։ Ցունաստանի ընդհ. հիւպատոսարանը դրօշը կէս պարզած էր, վասն զի վախճանեալը Ս. Փրկչի պատուանշանին սպայի աստիճանը ունէր։

ՕՍՄ. ՊԱՆՔԱՅԻՆ պաշտօնեաներէն մէկը, կ'ըսէ Մոնիդէօր, 600 օսմ. ոսկի իւրացուցած ըլլալով, նոյն հաստատութեան ընդհ. տնօրէնութիւնը ձերբակալել տուաւ զայն։

ԿԱՃԱՐԱԽՏ.— Զօրլուի մէջ կաճարախտ երեւան ելած ըլլալով, միքրոպաբանական աշխատանոցին կողմէ պաշտօնեայ մը ղրկուեցաւ Տոքթ. Նիքոլի պատրաստած չիճադեղովը։

ԱՒԱԶԱԿՈՒԹԻՒՆ.— Գոնեայի Նիյտէ գաւառակին մէջ Ապտուլլահ, Մէհմէտ, Իպրահիմ և Հիւսէյին անուն աւազակներ ձերբակալուեր են։ Ասոնք ճամբորդներ կը կողոպտէին Համիտիէ ու Էրէյլի գաւառակներուն մէջտեղերը։

ԳԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐ.— Անցեալ երկուշաբթի իրիկուն կարգ մը իսլամ գաղթականներ Իզմիր ժամանելով, քաղքին մէջ առժամաբար հաստատուեր են։

ՑՈՒՐՏԷՆ ՄԵՌԱԾ.— Էտիրնէի նահանգին մէջ Ռպրըգ Թէրէ գիւղէն Միչօօղլու Նիքոլա անցեալ օր Ճիսրը Էրկէնէ երթալու միջոցին ցուրտէն սառեր է։

ԳՈՆԵԱՅԻ Արղըտ խանը գիւղախումբին մօտ անցեալները Ջաժէնօղլու Հասան ձիւնի փոթորիկի բռնուելով ճամբան մոլորեր և գազաններու կողմէ գիշատուեր է։ Նոյն նահանգին Զավուշճը գիւղէն Ալի անուն մարդ մը սառած լճի վրայ որսորդութիւն ըրած պահուն՝ սառոյցը կոտրեր և Ալի մէջը ինկնալով խեղդուեր է։

ՀԱԼԷՊԻ մէջ անցեալ շաբթու առատ անձրեւ և քիչ մը ձիւն տեղացեր է։

ՈՒՐՖԱՅԻ գաւառին մարդահամարի պաշտօնեայ կարգուած է Մարաշի նոյն վարչութեան քարտուղար Միւմթազ էֆ.։

ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱՅԷՆ կը գրեն թէ անցեալ շաբթու Կրետէէն յիսուն մղոն հեռուն եռակայմ առագաստանաւ մը շոգենաւի մը զարնուելով ընկղմեր է։ Նաւապետը ու նաւաստիները մակոյկներու մէջ ապաստանելով՝ զարնող շոգենաւէն օգնութիւն ուզեր են, բայց այս վերջինը ճամբան շարունակեր է։ Քիչ ետքը Ֆրանսական շոգենաւ մը նաւաստիներէն երկուքը ազատեր է, բայց միւսներուն ինչ ըլլալը յայտնի չէ։

ԱՏԱՆԱՅԻ հելլենական հիւպատոսարանին թարգման և տեղւոյն անգլիական հիւպատոս հելլենացի Պ. Աթանաս Թրրբանիի քեռայրը, Պ. Միխաիլ Բոգոնաքի դեկտ. 14ին Սէպթէլլի անուն տեղը իր գործարանին մէկ սենեակին մէջ վիրաւորուած գտնուեր է։ Գերմանիոյ ու Անգլիոյ հիւպատոսարանաց թարգմանները և դատական պաշտօնեաներ այդ տեղը երթալով քննութիւն կատարեր են։ Վիրաւորը յայտարարեր է թէ քովը գտնուած րէվոլվէրը դիպուածով կրակ առած և գնդակը փորը մտած էր։ Ենթադրուեր է թէ անձնասպան ըլլալ կուզէ, վասն զի մտային խանգարում ունի եղեր։ Վերջին լուր առնուեր է թէ Պ. Միխաիլ մեռած է այդ վէրքէն։

ՔԻԼԻՍ գաւառակին մէկ գիւղին մէջ անցեալները Սէյտօ անուն մարդ մը Ջէյնէպ անուն կնոջ մը տունը մտեր և պատիւը բռնաբարելու համար սպառնացեր է, բայց կինը շատ աղաչեր է, և տեսնելով որ օգնութ չունի՝ պատէն կախուած հրացանը առնելով վիրաւորեր է իր անհաճոյ հիւրը։ Սէյտօ ալ ատրճանակը քաշելով կինը վիրաւորեր է. քիչ ետքը երկուքն ալ մեռեր են։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ մէջ երէկ իրիկուն անգլիացի Ճօն Ճէյմս և բորթուկալցի Անթոնիօ Ֆրանսիսքօ, երկուքն ալ նաւազ, կռուի բռնուեցան։ Անգլիացին դաշունով վիրաւորեց իր հակառակորդը ու փախաւ, բայց քիչ վերջը ձերբակալուեցաւ։

ԳԱՍԸՄ ՓԱՇԱՅԻ մէջ առջի օրը երկու հրեայ մանրավաճառ Եասէֆ ու Ավրամ կռուի բռնուեցան։ Երկրորդը ծանրապէս վիրաւորեց իր հակառակորդը։

ՕՏԵՈՆԻ ԹԱՏՐՈՆԸ

Ֆրանսական օփէրէթի խումբը այս գիշեր պիտի ներկայացնէ Les petit's michu, օփէրա-գօմիք երեք արարուածով, որ Բարիզի թատերական վերջին նորութիւններէն է և մեծ ընդունելութիւն գտած։

Վաղը գիշեր Les 28 jours de Clairette։ Զեղչուած գիներ։

ԹՂԹԱԲԵՐ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

Աւստրիոյ թերթերէն, 7 Յնվր. 1899

ԱՆԳԼԻԱՑԻՆԵՐԸ ՍՈՒԴԱՆԻ ՄԷՋ.— Օմտուրմանի Սերտարին բնակարանին մէջ Լորտ Քրոմըր և Լորտ Քիչնէր բազմաթիւ Սուտանցի շէյխերու և կարեւոր անձնաւորութիւններու այցելութիւնը ընդունած են։ Այս առթիւ Լորտ Քրոմըր ատենաբանութիւն մը արտասանելով ըսեր է թէ Լորտ Քիչնէր անգլ. կառավարութեան Սուտանի մէջ ներկայացուցիչն է։ Ցետոյ Լորտ Քրոմըր ներկաներուն խոստացաւ որ կրօնքներու և իրաւանց կատարեալ հաւասարութիւն պիտի տիրէ երկրին մէջ։ Սոյն ատենաբանութիւնը մեծ գոհունակութիւն պատճառած է։

—Խարթումի մէջ Կորտոնի վարժարանին հիմնարկէքը կատարուեցաւ ի ներկայութեան Լորտ Քրոմըրի, որ Վիքթորիա Թագուհիին կողմէ փոխանորդաբար հանդէսին կը նախագահէր։ Նախագահը իր արտասանած ճառին մէջ ըսաւ թէ այդ վարժարանին համար անհրաժեշտ ծախքերը եգիպտական կամ անգլիական կառավարութեան կողմէ չէ որ պիտի հոգացուին, այլ Անգլիոյ մէջ կամաւոր նուէրներով հաւաքուած են։ Այս դպրոցը կրօնքներու խտրութիւն չպիտի ընէ, և դասաւանդութիւններն ալ հաւանականաբար արաբերէն լեզուով պիտի կատարուին։

ՍՊԱՆԻԱԿԱՆ ՏԱԳՆԱՊ.— Կը ստուգուի այն լուրը թէ՝ Սիլվէլայի և Բօլավիէյայի միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած է։ Այս լուրը քաղաքական շրջանակներու մէջ մեծ խրախուսումներու տեղի տուած է։

—Խնամակալ Թագուհին հրամանագիր մը ստորագրած է, որով գաղթային նախարարութիւնը որ այլ եւս աւելորդ դարձած է, կը ջնջէ։

—Հէրալտօյի գրածներուն նայելով, եթէ Բօլավիէյայի խումբը և պահպանողականներու կուսակցութիւնը, որոնց իրարու հետ համաձայնիլը հաւանական կը նկատուի, նախարարութիւն կազմելու համար հրաւէր ստանան, պատերազմական նախարարը ծովային նախարարութիւնը պիտի ստանձնէ և նախարարապետն ալ արտաքին գործոց նախարարութիւնը։

ՑՈՒՑՈՒՄԸ ՓԻԼԻՊՊԵԱՆՆԵՐՈՒ ՄԷՋ.— Մ. Նահանգներու Նախագահին կողմէ Մանիլա՝ Օթիս զօրավարին ղրկուած հրահանգները անցեալ շաբթու վերջերը հրատարակուեցան։ Սոյն հրահանգներուն գլուխն է Պ. Մաք Քինլիի այն հրամանը որով բովանդակ արշիպեղագոսին համար պէտք է ամերիկեան զինուորական վարչութիւն մը կազմակերպել, և կը յանձնարարէ զօրավարին որ նոյնը ամբողջ ժողովրդեան յայտնէ, ըսելով միանգամայն թէ բոլոր բնակիչներու ինչքը և իրաւունքները պիտի յարգուին։ Երկրորդ՝ եթէ անհրաժեշտ ըլլայ, պէտք է զինու ոյժով գործադրել ամերիկեան վարչութիւնը բովանդակ կղզեխումբին մէջ։ Երրորդ՝ գոյութիւն ունեցող քաղաքային պաշտօնատուները և դատարանները կարելի եղածին չափ պահել։ Չորրորդ՝ կը հրամայէ Նախագահը, որ Մ. Նահանգներու ձեռքը եղած բոլոր նաւահանգիստները բացուին օտար առեւտրական նաւերուն առջեւ մաքսային օրինական տուրքերը անոնցմէ գանձուելով։ Վերջապէս կը յանձնարարէ Պ. Մաք Քինլի՝ Օթիս զօրավարին, ամէն ջանք ընել, ցոյց տալու համար տեղացիներուն թէ Մ. Նահանգներուն պաշտօնը աւելի բարերարական պաշտօն մըն է, իսկ պէտք եղած ատեն կրնայ զէնքի ոյժով բոլոր խոչընդոտները մէջտեղէն վերցնել, իր նոյն պաշտօնը անթերի կերպով կատարելու համար։

—Նիւ Եօրք Ուօրլտ, Ուաշինկթընէ հեռագիր մը հրատարակելով, կ'ըսէ թէ զօրավար Միլլըր հրահանգ ստացած է Իլօ-Իլոյի մէջ ցամաք ելլել. ծովակալ Տիուէյ կը հեռագրէ թէ Քօնֆօրտ և Բէնդրէկ թնդանօթակիրները Իլօ-Իլօ ղրկած է։

ՊԵՏԵՐՍՊՈՒՐԿԻ գահերէց մետրապոլիտ անուանուած է Ֆինլանտիայի արքեպիսկոպոս Տ. Անթոնիոս փոխանակ վախճանեալ Տ. Պալլատիոսի։

ՀԱԲԵՇԻՍՏԱՆ.— Սթէֆանիի գործակալութիւնը Մասսաուէն կը հեռագրէ թէ Ռաս Մաքոնէնի մարդիկը սնունդի քիչութենէ կը նեղուին։

ՀՌՈՄԻ Դիրիտտօյի գրածին համաձայն, Ռահէյթայի և Օպօքի գաղթականութիւններու սահմաններուն խնդիրը մինչեւ մէկ ամիս պիտի կարգադրուի Ֆրանսական և իտալական կառավարութեանց միջեւ։

—Այն զրոյցը թէ Մենելիք Թագաւորը Ռահէյթայի կամ Կարմիր ծովուն եզերքը գտնուած տեղերէն մէկուն պարպուիլը պահանջած ըլլայ, կը հերքուի։

Հեռագիր

ԼՈՆՏՈՆ, 7 յունուար.— Անգլիոյ կառավարութիւնը Մատակասքարի համար Կապոյտ Տետրակ մը հրատարակեց որ խիստ յարձակողական է Ֆրանսայի դէմ։ Երկարօրէն կը թուէ անգլիական վաճառականութեան բողոքները՝ Մատակասքարի մէջ ֆրանսական ապրանքներուն ընծայուած պաշտպանութեանը համար։ Անգլիոյ կառավարութիւնը քանի մը պաշտօնագիրներու մէջ կերպով մը կը հասկցնէ որ եթէ կարծէր թէ պարզ պաշտպանութեան պիտի յաջորդէ գրաւումը, պիտի միջամտէր ի նպաստ Հովաներուն։

Ծիպրալթարի մէջ տեղի ունեցած կռիւին պատճառն է Անգլիոյ պահանջումը՝ տուրքերը անգլիական դրամով գանձելու, մինչդեռ գործաւորները սպանիական դրամով կը ստանան իրենց օրականը։

—Անգլիական լրագիրներէ մէկ քանին կը քննադատեն Լորտ Սոլզպէրիի քաղաքականութիւնը Ֆրանսայի հանդէպ և կ'ամբաստանեն նախարարապետը թէ տկարութեամբ կը գործէ։ Թայմզ կ'ըսէ թէ Կապոյտ Տետրակը կ'ապացուցանէ Ֆրանսական քաղաքականութեան մէջ գնդասեղի հարուածներու երկար շարք մը՝ Մատակասքարի համար։

—Պարքիհայի Հուլվէյթ նաւագործարանին մէջ կաթսայ մը պայթեցաւ, ինը գործաւոր մեռան և 40 վիրաւորուեցան։ Մօտը գտնուած գործաւորներու տնակները փլան։ Վնասները շատ մեծ են։

ՀՌՈՄ.— Ռաս Մանկաշիա հնազանդութիւն յայտնած չըլլալով, Մենելիք կը պատրաստուի զայն պատժելու։ Այս պատճառով Հաբէշիստանի իտալեան գաղթավայրին սահմանագլուխին մօտ ճակատամարտի մը կը սպասուի։

Կ'ըսուի թէ Անգլիոյ և Հաբէշիստանի միջեւ համաձայնութիւն մը կնքուեր է՝ Կապոյտ Նեղոսէն մինչեւ Սոպաթ գետը՝ ազդեցութեան շրջանակներու խնդրին համար։

ԲԱՐԻԶ.— Տրէյֆիւսի գործին համար երէկուան քաղաքական մտահոգութիւնները քիչ մը հանդարտեցան, վասն զի Վճռաբեկ Ատեանը՝ հրաւիրեց արտաքին գործոց նախարարը բացատրութիւններ տալու։ Պ. Տէլքասէի դիւանին պաշտօնեաներէն Պ. Մօրիս Բալէօլոկ արտօնուեցաւ պաշտօնապէս խօսելու Վճռաբեկ Ատեանին առջեւ՝ 1894ի դիւանագիտական զեկոյցին համար, թէ դիւանագիտական պարութայ մը կայ Գերմանիոյ կայսեր մէկ նամակովը մէկտեղ։

—Պ. Հանրի Պրիսոն ինքզինքը ընտրելի կը ներկայացնէ Երեսփ. Ժողովի նախագահութեան պաշտօնին։

ՎԻԷՆՆԱ.— Հունգարիոյ նախարարները, որոնք Վիէննա կը գտնուին, այսօր խորհրդակցութիւն մը ունեցան Թագաւոր-կայսեր նախագահութեամբ։ Վաղն ալ պիտի խորհրդակցին և յետոյ Բէշթա պիտի դառնան։

ՊԵՐԼԻՆ.— Վիլհէլմ կայսրը աղէկցած ըլլալով յունուար 11ին ներկայ պիտի գտնուի այն հանդէսին զոր «Ֆրանց Եոսէֆ» Կրընատիէներու զօրախումբը պիտի կատարէ, տօնելու համար Աւստրիոյ կայսեր նոյն զօրագունդին պետ անուանուելուն յիսնամեակը։

ՆԻՒ ԵՈՐՔ.— Զօրավար Միլըր հրաման ստացաւ գրաւելու Իլօ-Իլօն (Փիլիպպեաններ)։ Երկու թնդանօթակիրներ ղրկուեցան հոն։

ԱԹԷՆՔ.— Արքայական պալատան մէջ Ծննդեան նուէրներ բաշխուելու միջոցին մարմարէ փոքր արձան մը ինկաւ Եորկիոս Թագաւորին ոտքին վրայ զոր թեթեւապէս ճմլեց։ Ն. Վեհափառութիւն քանի մը օր անկողին պիտի մնայ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Պ. Պ. Սակասթայի ու Բոսթէլլայի վիճակը ծանրացած ըլլալու լուրը ստոյգ չէ։

Գիշերուան հեռագիրներ

ԲԱՐԻԶ, 8 Յունուար.— Պ. Քավէնեաք ալ պիտի անդամակցի Ֆրանսայի Հայրենասիրաց Նորահաստատ Դաշնակցութեան։

—Կը հերքուի այն լուրը թէ Պ. Տէրուլէտ վերջերս կատարուած մենամարտի մը միջոցին վիրաւորուած ըլլայ։

—Տիկին Տրէյֆիւս իր ամուսինէն հեռագիր առաւ, ծանուցանող թէ կատարելապէս առողջ է։

—Քասթէլլանի կոմսը՝ Տռուա տը լ'Օմ մէկ հրատարակութեանը համար պատուոյ դատ բացած է։

—Կոլուա կ'ըսէ թէ Պ. Պ. Հանոթօ ու Բալէօլոկ Վճռաբեկ ատեանին առջեւ պիտի հարցաքննուին այն մեքենայութիւններուն համար զորս Բարիզի իտալական դեսպանատան զինուորական կցորդ Բանիցարտի գնդապետը ըրած է Տրէյֆիւսի դատապարտութեանը միջոցին։

ԼՈՆՏՈՆ.— Տեյլի Նիւզի մէկ թղթակիցը Էսթէրհազիի հետ տեսակցելու միջոցին, այս վերջինը ըսեր է թէ կ'ուզէ հարցաքննուիլ Վճռաբեկ Ատեանին կողմէ։

ՄԱՏՐԻՏ.— Քուպայէն բազմաթիւ ապստամբներ յայտարարեր են թէ Ամերիկացիները եթէ Քուպայի անկախութիւնը չվաւերացնեն, անոնց դէմ պիտի պատերազմին մինչեւ որ մէկ հատ մնան։

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԲԱՐԻԶ. 8 յունուար.— Վճռաբեկ Ատեանի մէկ ճիւղին նախագահ Պ. Քընէ տը Պորբէր հրաժարական ղրկեց դատական նախարարութեան։

—Վճռաբեկ Ատեանին անդամ Պ. Աթալէն հարցաքննեց թաղապետական պաշտօնեայ Պէյէրը որ խմացեր է թէ Տրէյֆիւս աստիճանազուրկ եղած օրը «եթէ յանցաւոր եմ, մինակ չեմ» ըսեր է։

—Պ. Լակրեյեէր Պօքէր, որ անցեալ տարի գաղթային նախկին նախարար Պ. Լըպոնի հետ Սէնէկալ ու Սուտան ուղեւորած էր, գաղթային նախարար Պ. Կիլլէնի կողմէ Հնդկաչին պիտի երթայ տնտեսական ուսումնասիրութիւններ կատարելու համար։ Ցունուար 15ին Մարսիլիայէն շոգենաւ պիտի նստի։

ՊՈՑՏԱՄ.— Գերմանիոյ Կայսրը բոլորովին ապաքինած ըլլալով, երկար պտոյտ մը կատարեց պալատան պարտէզին մէջ։

ԼՈՆՏՈՆ.— Աւստրիոյ-Հունգարիոյ դեսպանատան կցորդ Քարոլիս կոմսը այս առտու ինքզինքը սպաննեց։

Կ. ՊՈԼՍՈՅ
ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԸ

ԱՐՄՏԻՔ.— Ցորեն.— Վերջացող շաբթուան մէջ հասաւ 15,000 քիլէ կարմիր ցորեն Վառնայէ, 10,000 Սամսոնէն, և 20,000 քիլէ Պր[illegible] Կայծր ցորեն հասաւ և ծախ[illegible] 25,000 քիլ. Անատօլուի [illegible] օխան 47-48 [illegible] Հաճար.— Վաճառում չի կայ։ Եգիպտացորեն.— [illegible] 500 պարկ ծախուեցաւ Քիօ թէնէճի [illegible] Պարի. 7000 [illegible] քիլէն 13–13½ ղրշ.ի։ Վարսակ.— Վաճառում չի կայ։ Թռչնակեր.— Վաճառում չի կայ։ Սուսամ.— 75 պարկ ծախուեցաւ Եւրոպայի համար, օխան 87-88 բր.ի։ Լուբիա.— Վաճառում չի կայ։ Գիները իջած են։

ԱԼԻՒՐ.— 3000 պարկ հասաւ Օտեսայի տեսակէն, պարկը 95–110 ղրշ.ի, 5000 պարկ Իպրայիլի տեսակէն, պարկը 85-90 ղրշ.ի և 1500 պարկ Վառնայի տեսակէն, պարկը 94 ղրշ.ի։

ԳԱՂՈՒԹԱԲԵՐՔ.— Շաքար.— Թրիէսթէն հասաւ 9000 պարկ և Ռուսիոյէն 1050 պարկ։ Ծախուեցաւ 900 պարկ Թրիէսթի տեսակէն, կենդինարը 84-85 ղրշ.ի և 1050 պարկ ռուսական, կենդինարը 84½ ղրշ.ի։ Խահուէ.— 4,500 պարկ հասաւ և ծախուեցաւ, 100 օխան 4.80—6.50 օսմ. ոսկիի։ Բրինձ.— Շաբթուան մէջ հասան 500 պարկ եգիպտական, պարկը 85-86 ղրշ.ի, և 150 պարկ րիզոն, պարկը 42-43 ֆրանքի և 300 պարկ ճարոնական։ Պղպեղ.— Ժամանում և վաճառում չի կայ։ Սիպերիական կարագ.— Թականրօքի տեսակին վրայ քիչ մը գործ եղաւ օխան 11 ղրուշէն։ Մոմ.— 1500 սնտուկ Ֆուրնիէ ծախուեցաւ, սնտուկը 47½ 46 ղուրուշի և 1000 սնտուկ Աբոլլոն՝ սնտուկը 45 ղրշ.ի։ Քարիւղ.— Թրանսիլի ընթացիկ գործառնութիւններ, սնտուկը 20 ղրուշէն. ռուսականին սնտուկը 24 ղրշ. ոսկեդրամ կ'արժէ մեր հրապարակին վրայ։

ԱԼՔՈՒԼ.— Շաբթուան մէջ հասան 20է տակառ Թէրէբօնկօ, 37-38 օխան 1 օսմ. ոսկիի, 50 տակառ Ուլասոֆքա, 36 օխան, 100 տակառ ռումանական՝ 38 օխան և 30 տակառ Թէրէզսքեանէձ 37 38 օխան մէկ օսմ. ոսկիի։

ՀԱՆՔԱԾՈՒԽ.— Կարեւոր գործառնութիւններ։ Քարտիֆին թոնոն կ'արժէ 24-6 շիլին, Նիւքասլինը 21-6 շիլին։

ՄՆԻՖԱԹՈՒՐԱ.— Բաւական կարեւոր գործեր Անատօլուի համար։

ԱՐՏԱԾՈՒԵԼԻՔ ՆԻՒԹԵՐ.— Թիֆթիկ.— 1200 հակ ծախուեցաւ Էնկիւրիի տեսակէն, օխան 18-20 ղրշ.ի։ Բուրդ.— Անկարեւոր գործառնութիւններ։ Բամպակ.— 15,000 օխա հասաւ Իզմիրէն և ծախուեցաւ օխան 4½ ղրշ.ի։ Մետաքս.— Անկարեւոր գործառնութիւններ։ Գիները բարձրանալու հակամէտ են։ Կապերս.— Անկարեւոր գործառնութիւններ։ Դեղին մեղրամոմ.— Վաճառում չի կայ։ Ճէհրի.— Անկարեւոր գործառնութիւններ։ Գիլսոր.— Վաճառում չի կայ, հրապարակը հաստատուն է։ Մուսուլի սեւ օխան 6½ 7 ղրշ. կ'արժէ, ճերմակինը 5 5½։ Մորթ.— Վաճառում չի կայ. օխան 6-7 ղրշ. կ'արժէ։ Ընկոյզ.— 400 պարկ ծախուեցաւ, 100 օխան 85-88 ղրշ.ի։ Կաղին.— Վաճառում չի կայ գիները կը բարձրանան, որովհետեւ հունձքը գէշ է կ'ըսուի։ Պտուղ.— Հրապարակին վրայ գրեթէ գործ չըլլար։ Աֆիոն.— 34 սնտուկ ծախուեցաւ գեղարանի տեսակէն օխան 130 ղրուշի։

VIN & SIROP DE DUSART

Պզտիկներու տկարութիւնը օրուան խնդիրն է։ Անոնց ներկայութիւնը պատճառն է բոլոր տարափոխիկ հիւանդութեանց, որ կը յարձակին աւերուած կազմուածքներու վրայ։

Կուրծքի հիւանդութեանց սկզբնաւորութիւնը են ասոնք, պատճառ մանաւանդ մեր գործարաններուն փօսփած տը չօյի պակասութեան։ Ասոնց առաջքը առնելու համար, բժիշկները Տիւզարի Լաքթօֆօսֆաթով գինին կամ օշարակը կը պատուիրեն. այս պատրաստութիւնները կ'օգնեն մարսողական գործութիւնը, ուժը կ'աւելցնեն, կը նորոգեն գործարանները և կը պատրաստեն առողջութեան և գիրութեան վերադարձը։

Տր. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ
396, Մեծ փողոց Բերա, 396
Տեսնել 4րդ երեսը

ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԻՏԱՐԱՆ

28 Դեկտ. 1898
Կ. ՊՈԼԻՍ.— Ծանրաչափ 770.
Ջերմաչափ 1.
Օդը պայծառ։
Կէս օր.— Ժամը 7.6։

Կ. ՊՈԼՍԷՆ ԴՈՒՐՍ

Ջերմաչափ	Զրոյէն վար	Զրոյէն վեր
Տրապիզոն	—	9
Սելանիկ	—	0
Իզմիր	—	0
Հալէպ	—	—
Էնկիւրի	—	—
Պրուսա	—	4
Արխանկել	17	—
Բեդերսպուրկ	10	—
Մոսկուա	5	—
Բարիզ	—	5
Վիեննա	1	—
Օտեսա	3	—
Սոֆիա	10	—
Աթէնք	—	—

Սեւ ծովուն վիճակը Քիլիայի մէջ. Հանդարտ։

ՍԱԿԱՐԱՆԸ

Վերջին ժամուն սակարաններէն հասած հեռագիրները Ֆրանսական և անգլիական ռանդներուն վրայ տկարութիւն մը եւս ցուցած են. իսկ օսմ. և սպանիական իրենց հաստատ վիճակին պահած եւ բաւական գնումներ եղած են. գործերը թոյլ են։ Բարիզի սակարանին մէջ օսմ. քօնս 22.87, Երկաթ. 111 ֆր. Լոնտոն՝ քօնս 22.63, Պերլին՝ 22.80, Երկաթ. 114 ֆր. Պրիւքսէլ՝ 22.75, Երկաթ. 110 ֆր.։ Հոս բացուեցաւ քօնս. 25.6 փր. Երկաթ. 110.25 ֆր. առժամանակեայ Ռըբօրը եղաւ 1000 քօնս.ի համար 50 ղչ. Երկաթ. 10 հատի համար 22 ղրշ.։ Սակարանը անգործութեան մէջ է։

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՍԱԿԱՐԱՆ

ՓԱԿՈՒՄ

Օսմ. Քօնսոլիտէ Սերի Դ.	Օ. Ո.	25	05
Ամէնէն բարձր գին	»	25	06
Ամէնէն վար գին	»	25	04
Ռումէլիի Երկթ. զոց.	Ֆր.	110	12
Ամէնէն բարձր գին	»	110	62
Ամէնէն վար գին	»	110	12

ԲԱՑՈՒՄ 28 Դեկտ.

Օսմ. Քօնսոլիտէ Սերի Դ.	Ք. Կ.	25	06 ½
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	110	25
Օսմանիյէ		409	—
Ռէժի		264	
Օսմ. Պանքա		[illegible]	—
Քրէտի Ժէնէրալ Օթթմ.		9	20
Երկրագործական Պանքա		7	30
Սօս. Օթ. Շամէ է Վալէօն	Ա. Ո.	3	20
Օսմ. Ապահ.		4	20
Թրամուէյ բաժնեթ		780	—
» ժուիսանս		275	—
» պարտաթ.	Ֆր	495	—
Տէրքոսի ջուրի ընկ.	»	299	
Քարաֆ Կ. Պոլսո	»	355	-

ՕԹԻԼԱՆՑ

Քօնսոլիտէ ութ օրուան	Օ. Ո.	1	80
» մէկ ամսուան	»	—	—
Ռումէլ. Երկթ. ութ օրուան	»	—	—
» » մէկ ամսուան	»		

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

20 Ֆրանքնոց	Ղրշ.	87	78
Անգլիական ոսկի	»	110	10
Բոլ Էմբէրիալ	»	90	20
Քրիմից	»	51	05
Մէճիտիէ արծաթ	»	108	02
Մէճալիք	»	94	30
Ռուպլի թղթադրամ	Օ. Ո.	8	54

ՓՈԽԱՆԱԿԱԳԻՐ

Լոնտոն 3 ամիս	Ղրշ.	109	35
» » » չէք	»	110	35
Բարիզ » »	Ֆր.	22	87 ½
» » » չէք	»	22	71 ½
Պերլին անտոկոս չէք	Մարք	18	56
Վիեննա չէք	Ֆիոր	10	91

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՍԱԿԱՐԱՆՆԵՐ

ԼՈՆՏՐԱ, 7 Յուն.

Օսմ. Քոնս. Սէրի Ա.	Ա. Ո.	-	—
» » » Բ.	»	47	25
» » » Գ.	»	27	—
» » » Դ.) բաց.	»	22	63
) զոց.	»	22	63
Փոխառութիւն Դասսապա	»	80	50
Օսմ. 3½ %	»	79	—
Օսմ. Կայս. Պանքա	»	12	—
Այտընի երկաթուղի	»	12	—
Եգիպտական Միացեալ	»	106	
Անգլ. Քոնսոլիտէ		110	68
Հելլենական 5 %	»	42	50
Մոնոբոլ հելլենական 4 %	»	68	
Ռանթ » 4 %	»	33	50
Թուրք փոխառ. 6 % 1888	»	93	75
» նոր » 6 % 1892	»	97	
Փոխան. Բարիզի վրայ	»	25	225
Դրամագեղչ	»	4	

ԲԱՐԻԶ 7 Յուն.

Օսմ. Քոնս. Սերի Դ.) բաց.	Ղրշ	22	90
) զոց.	»	22	87 ½
» » » Բ.	»	47	75
» » » Գ.	»	27	—
Օսմանիէ	»	409	—
Ռումէլիի երկաթուղի	Ֆր.	110	25
Օսմ. Ռէժի	»	264	-
Օսմ. Կայս Պանքա	»	550	—
Ֆրանս. Ռանթ 3 %	»	101	60
Քրէտի Լիոնէ	»	861	—
Վանք տը Բարի	»	——	—
Սուէզի բաժնեթուղթ	»		
Իտալական Ռանթ	»	93	65
Սպանիական արտաքին	»	46	65
Չէք Լոնտոնի վրայ	»	25	250
Դրամագեղչ	»	03	—

ՊԵՐԼԻՆ, 7 Յուն.

Օսմ. փոխառութիւն 1888	մարք	113	75
Ռումէլիի երկաթուղի	»	115	—
Անատ. երկթ. պարտաթուղթ	»	97	20
Փոխ. Լոնտոնի վրայ 3 ամս.	»	20	220

ՎԻԵՆՆԱ, 7 Յուն.

Փոխան. Բարիզի վրայ	Ֆիոր.	47	02
» Լոնտոնի վրայ	»	121	—
Ռումէլիի երկաթուղի	»	58	90
Օսմ. Ռէժի	»	122	50

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՅՆ
ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ
ՀԱՄԱՐԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Մասն Ա. Տարերք վաճառականութեան. — Շրջաբերականք. — Առեւտրական հաստատութիւնք. — Վաճառականական գործողութիւնք. — Սակացոյց միջնորդչէքներու ու Տոկոսի նոր կանոնագիրը (Պաշտօնական). — Վաճառականական ընկերութիւնք և իրենց շրջաբերականները. — Անանկութիւն. — Հաշուեցոյց, Գնման և Վաճառման հաշիւք, Փոխագրագիր, Մեծամօրի Մարիհիմի բեռնագիրը, Փոխանակագրի հաշուեցոյց, Ջեղչի ցուցակ. — Փոխանակագիր, Մօրաթօրիում, Վիմատիպ և տպագիր փոխանակագիրներ հայ. և գաղղ. Ա.ով և Բ.ով, Ջեռագիր փոխանցումներով և երկայնորդով, [illegible] պաշտօնական օրինակը, Ջանազան մուրհակք, Գռէտի Լիոնէի Ջէքը.— Հաշուրնթացներ.— Ընդարձակ քաղուածք Առեւտրական և Դրամի օրէնքէն. — Փոխանակութիւն (գամպիօ), — Առեւտուրի և գամպիօի հաշիւներ, եւն. եւն. — Մասն Բ. Տոմարակալութիւն, Պարզ-տոմար, Կրկնատոմար. — Պանքա բասին ծագումը և նշանակութիւնը. — Տոմարակալութեան ծագումը. — Կրկնատոմարի հնարիչներուն վրայ պատմական ծանօթութիւն. — Կրկնատոմարի հաշիւոց ծագումը և հակակշռութեան դրութիւնները. — Ջեռատետր մը 204 յօդուածով. — Օրհաշիւ. — Մայր-հաշիւ. — Ընդհ. կշիռ. — Հաշուեկշիռ. եւն. — Եւրոպական Գլխաւոր Տէրութեանց Դրամները, Կշիռները, Չափերը, Գամպիոյի գիները և Դրոշմաթուղթերը, եւն. եւն.։

Գ. ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
Բոլորովին բարեփոխուած եւ կրկնապէս ճոխացած
Յանձնարարուած
Ազգ. Կեդր. Վարչութեան Ուսմն. Խորհրդէն
եւ
Վաւերացած Կ. Պոլսոյ Առեւտրական Սենեկէն
Ի Ն. ՏԻՐՋԷՆՉԵԱՆԷ

Ահաւասիկ գիրք մը, որ ո՛չ միայն ուսանողաց և վաճառականութեան ասպարէզը թեւակոխելու պատրաստուող երիտասարդաց, այլ գործի մարդոց իսկ պիտանի և օգտակար է։ Այս Գ. տպագրութիւնը, որ մեծադիր 630 երեսէ բաղկացած ստուար հատոր մ'է, ա՛յնքան նոր և կարեւոր յաւելուածներ ունի, որ նախորդին հետ բնաւ չկրնար բաղդատուիլ։

Գիրքը թէեւ նախորդէն կրկին ընդարձակութեամբ աւելցած է, բայց գինը աւելցած չէ, պահեալ 23 ղչ. է։

144 0—10

ՄՈԴԱԿԱՆ ՀՐԱՊՈՒՐԻՉԸ

Շատ անգամ խանութի մը կամ վաճառատան մը ապրանքներէն աւելի, Բոլէլաններն են որ յաճախորդը իրենց կը քաշեն. անտարբեր անցորդը խանութին ճակատը կամ քովը շրջանակուած զարդարուն գիրերին հրապուրուած ներս կը մտնէ ո՛և է առարկայ մը կամ նիւթ մը գնելու համար։

Բոյ Ջրաք Նկարչատունը, որ հաստատուած է Ղալաթիա, Տէմիր խան, 26, ամէնէն աւելի կրնայ գոհացնել այդ կարեւոր պէտքը, կը շինէ ամէն տեսակ Բոլէլաններ, ոսկեզօծ և արծաթազօծ, ցենկոյի՝ փայտի կամ թիթեղի վրայ շատ գունագեղութեամբ նկարելով գիրեր, զարդագիրներ, քանդակներ և զինանշաններ, հրաշալի ճաշակով մը և շատ դիւրամատչելի գիներով։ Բոյ Ջրաք Նկարչատունը կը պատրաստէ նաև ածխատիպ պատկերներ (գարպօնէ) ամենակատարեալ նմանութեամբ։

Դիմեցէք. ամէնէն աժանն է և ամէնէն գեղեցիկը։

Բոյ Ջրաք Նկարչատունը ի դիւրութիւն յաճախորդաց գրասենեակ մըն ալ ի Պոլիս Ֆնտըգեան խանի 6 թիւը բացած է։

ԲԱՉԷ

Մեծ հայ վաճառատուն պատրաստ եւ չափու վրայ հանդերձից Սթամպօլ Մահմուտ փաշա Ապուտ էֆէնտի, Եէնի Ջարշի թիւ 5-6.

Վաճառատունս՝ իր առաջին եռամսեայ շրջանին մէջ արդէն ցոյց տուաւ թէ իր խոստումներ գործադրելու կարող էր եւ հազարաւոր ազգային յաճախորդաց կողմէ քաջալերուած և փորձառութեամբ տեսնելով թէ արդէն հասարակութենէ այնքան լաւ ընդունելութիւն կը գտնէ որքան աւելի խնամեալ եւ ճաշակաւոր ի վաճառ հանէ իր հանդերձներն, այսօր կը հաստատէ թէ իր կերպասներու ընտրութեամբ և թէ գործաւորաց վարպետութեան տեսակէտով յայտարարել թէ՝ գեր ի վեր է հրապարակիս բոլոր հանդերձեղէնաց տներէ և այնպէս գներ [illegible] յանձնարարելով զգեստուց չափ լաւ ձեւ ու [illegible] ճաշակաւոր յինելով հանդերձ, 40% շահ մը պիտի գտնեն վաճառատունս պատուաւորողները։

Բաչէի հիմնադիրը հրապարակիս ծանօթ չուխայի վաճառատան մը տէրերն լինելով իրենց նպատակն եղած է տիպար հայ գործարան մը պատրաստել և միանգամայն չուխայի սպառումն բարձրացնել մեծաքանակի փոքրիկ շահով մը, յաճախորդաց թողլով բոլոր արհեստական շահերն. մեծ առաւելութիւն մը զոր բոլոր իր փոքրիկ մրցակիցներն անկարող են ցոյց տալ։ Ահա Բաչէի անմրցելիութեան գլխաւոր գաղտնիքը։

ՎԵՐՋԻՆ ԳԻՆ թիւն 2 ղրուշ 112

ՕԶՈՒԻ ՄՕՐՈՒԻ ՁԿԱՆ ՕՇԱՐԱԿ

Կ. Պոլիս, 15 [illegible] 189[illegible]

Պարոնայք Օզոյ և Ընկեր,

Ցորմէ հետէ սկսած եմ գործածել ձեր Օզոյի օշարակը, միշտ լաւ արդիւնքներ ունեցայ մանաւանդ [illegible] և տկարութեան հիւանդութեանց քանի մը դէպքերու մէջ.

Իմ կարծիքս է թէ այս համեղ և լաւ [illegible] պատրաստութիւնը միշտ նախամեծար համարուելու Մօրուի ձկան իւղէն և կը յանձնարարեմ զայն.

ՏՐ. Ա. ԱՆՏՐԷԱՍԵԱՆ
Նախկին բժիշկ Օսմանեան բանակի

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. Ոսկի 1,000,000

ՖԻՆԻՔՍ

ESTABLISHED 1782

Հիմնեալ ի Լոնտոն յամին 1782

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ աւելի քան մի դար առաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութիւն մ'է որոյ բաժնետէրը Անգլիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։ Դրամագլուխը և պահեստի գումարը կը հասնի 4,000,000 անգլիական ոսկի։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մէկ գլխաւոր ապացոյցն է 20,000,000 Անգլիական ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի վնասներուն համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոց, որ ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասները։

Հ. ՍՈՒՐԱՆ և Ընկ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ Ծովու եզերաց, Ղալաթիա, Պանք Օթոմանի վարի քովը Վիթալիս խան, գետնայարկ Թիւ 1

ԿՈՒՐԾՔԻ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՔ

ՍԻՐՈ Տ'ԻՊՕՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ

ԿՐԻՄՕ ԵՒ ԸՆԿԵՐ. դեղագործ

SIROP D'HYPOPHOSPHITE DE CHAUX

DE GRIMAULT & Cie

Բոլոր բժշկաց կողմէ յանձնարարուած է և կատարելապէս կը բուժէ ցնցուղի և թոքի հիւանդութիւնները. նոյնպէս հարբուխները, ցնցղատապերը ևն. Թոքախտաւորներու թոքերուն այտուցները կ'սպիացնէ և կը վանէ յարատեւ հազերն, որք հիւանդներուն յուսահատութիւն կը պատճառեն։ Իր ազդեցութեամբ գիշերային քրտինքները կը դադրին, ախորժակը կ'աւելնայ և հիւանդը շուտով կ'առողջանայ։

ՓԱՐԻԶ, 8, Վիվիէն փողոց
եւ բոլոր դեղարանաց մէջ

ԲՐԻՄՈՒՍԻ ԼԱՄՊԱՐ ԵՒ ՎԱՌԱՐԱՆ

ԱԾՈՒԽԻ ԵՒ ՓԱՅՏԻ ՀԱՐԿ ՉԻ ԿԱՅ

Խոհանոցներուն.—Դեղագործներուն.—Արհեստաւորներուն և Մասնաւորներուն։

Բրիմուսի քարիւղի մեքենան, Շուէտի մէջ պատրաստուած, ամենէն խնայողական ու պարզն է և շատ դիւրութեամբ կը գործածուի։ Պօմպ քարիւղով ու առանց պատրոյգի, մուխ և ծուխի կը վառի։ Ժամը հազիւ չորս փարայի քարիւղ կը սպառէ։ Կարելի չէ որ պայթի կամ բռնկի։ Մեքենան ողորկ դեղին պղնձէ շինուած է, գեղատեսիլ և հաստատուն. ամէն տուներու խոհանոցներուն մէջ դիւրաւ կը գործածուի։ Կերակուրները կ'եփէ, կը տաքցնէ, արդուկները ու լուացքի կաթսաները կը ջեռուցանէ և սենեակները ու ամէն տեսակ բաղնիքները կը տաքցնէ։ Հանք հալեցնելու, ոսկերչութեան, թիթղագործութեան և դեղագործութեան համար մասնաւոր կրակարաններ ունի։ Կը ջեռուցանէ ծաղկանոցները և քիմիական ու բժշկական աշխատանոցները։ Շատ կեղծեր ունի ինչ որ կ'ապացուցանէ Բրիմուս մեքենային առաւելութիւնը. առոր հնարիչն է Սթօքոլմի մէջ Պ. Ա. Խոնորթ. յաջողութիւնը պաշտօնապէս հաստատուած է աշխարհի բոլոր արուեստահանդէսներուն մէջ։ Գործակալն է Պ. Արքոնճի, Ղալաթիա Բէրջէմլէ Բազար Սամթճը խան Թիւ 2 ուր է նաեւ մեծ մթերանոցը։ Օխա մը ջուրը 3 վայրկեանի մէջ կ'եռացնէ։ Երկրախոյզ Նանզէն հիւսիսային բեւեռ կատարած ուղեւորութեանը միջոցին միայն Բրիմուս մեքենան գործածած ըլլալով սա նամակը գրած է.—«Մեր ուղեւորութեանը միջոցին կը գործածէինք Բրիմուս գործարանին վառարանները որոնք կը վառեն քարիւղը նախ շոգիացնելով և ապա օդային կազի վերածելով։ Ասոնք քարիւղին ջերմութեան հարիւրին իննսունը կ'արտադրեն. աւելի արհեստական կատարեալ արդիւնք մը ձեռք բերել շատ դժուար է։ Դեռ չվառած 18 լիտրա քարիւղ կը պարունակէր. ասով մինչեւ 120 օր կերակուրնիս պատրաստեցինք օրը երկու անգամ»։ 212 8—8

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1852

Տրք Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ ԵՒ ՈՐԴԻ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ-ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺՔ

396 ՄԵԾ ՓՈՂՈՑ ԲԵՐԱ 396

([illegible] Զըդուտեանց [illegible])

Կատարելագործեալ գործիքներու միջոցաւ ամենաապատիկ ցաւած ակռաներն մէկ անգամէն կը լեցնեն. [illegible] պայմանաւ։

Նորահնար եղանակաւ, նուրբ, ճաշակաւոր, և դիմացկուն արհեստական ակռաներ կը պատրաստեն, յար և նման բնականի, [illegible] հրաշալիօրէն։

Բերնի հիւանդութիւնք կատարելապէս կը բուժուին ինչպէս նաեւ թթուեցուցիչ դեղերու և ամենակատարելագործեալ ապարատներու միջոցաւ, [illegible] առատաձեռնութիւն.

Յ. Գ. Զմեռները կիրակի օրերն ալ, (մինչեւ կէսօր) ինչպէս նաեւ ամեն օր, (մինչեւ կէս գիշեր) հիւանդ. կընդունին Բերայի գործատեղին։

Գաւառներէ կրնան գրել, [illegible] Թիւ 1 [illegible]

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆՈՒԱԾ
Վեհափառ Սուլթանին
Կայսերական Իրատէով
Որ կը կրէ 2/14 Օգոստ. 1892
Թուականը
(20 Սաֆէր 1310)

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
Հրդեհի, արկածներու, փոխադրութեանց եւ կեանքի վրայ
Ընկերութեան կեդրոնատեղին Կ. ՊՈԼԻՍ Եէնի խան, Գարաքէօյ Ղալաթիա
194

Լ'ԱՆՔՌԸ

ԱՐԵՒԵԼՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆԷՆ ՀԻՆ, ՀԱՄԲԱՒԱՒՈՐ ԵՒ ՏԱՐԱԾՈՒԱԾ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Երաշխաւորութեան գումար 147 միլիոն. | 1871էն մինչեւ 1897 վճարուած գումար 239 միլիոն։

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Պ. Պ. Կոմս Էտմոն Զիչի, կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական, Նախագահ
» Ռոտոլֆ Հօեօս, Դեր-Նախագահ.
» Ժօզէֆ Հօեօս, Կայս. և Թագ. մասնաւոր խորհրդական.
» Գօլոմօն Նաքօ, » » » »
» Անթուան Բրօքէշ տ'Օսթէն.
Թէոտոր Բօնձէն
Ժան տը Վէնինկ-Ինկէնհայմ

Կառավարութեան Քօմիսէր
Պ. ԺԱՆ ՄԻԻՔ, Կայս. և Թագ. Նախարարական խորհրդական
Ընդհանուր գործակալ. ԼԻՕՆԷԼ ՊՕՆՍԻ
ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ. Բերա, Թիւնէլի հրապարակը, Սարաֆօղլուի տուն։
ԱՐԵՒԵԼՔԻ ՀԱՄԱՐ 176

LONDON & LANCASHIRE FIRE

ԼՈՆՏՈՆ ԵՒ ԼԱՆՔԱՇԻՐ
ՀՐԴԵՀԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԿ.
ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ 1862ԻՆ
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ 2,127,500 ԱՆԳԼ. ՈՍԿԻ
ԳՈՐԾԱԿԱՏԱՐ [illegible]
Հէյէլ խան, Թիւ 2—3, Վօյվօտա փողոց, Ղալաթիա
Առաջնակարգ Ընկերութիւն մ'է սա, իր առատաձեռնութեամբ, ճշդապահութեամբ և պատուաւորութեամբ համբաւաւոր։
Քննիչ ԹԷՕՏՈՐ ՍԹԷՖԱՆՈՒ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ԵՒ ՄԻՒՆԻԽ
ՄԻԱՑԵԱԼ
ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանք	14.500.000
Պահեստի դրամ	»	26.504.000
Տարեկան հասոյթ	»	58.937.000

Ընկերութիւնքս ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ բնակութիւններ և ասոնց մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագիններով։ 572

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ
ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ-Գաբու, Անանիտիս խան. 20 21 22

EMULSION SCOTT

ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ

Գործարանին նշանը

միակ միջոցն է որով կարելի ըլլայ խմել ձկան իւղն և իփոֆօսֆիթը. խիստ հաճելի է ճաշակելու և մարսողութեան կ'օգնէ։ Աշխարհի բոլոր բժիշկները ՍԿՕԹԻ ՕՇԱՐԱԿԸ կը յանձնարարեն բուժելու համար

ՀԻՒԾԱԽՏԸ, ԽՈՅԼԸ (սքրոֆիւլա),
ԱՆԱՐԻՒՆՈՒԹԻՒՆԸ, ԾԻՒՐՈՒՄԸ,
ՄԱՆԿԱՆՑ ՈՍԿՐԱԹԵՔՈՒԹԻՒՆԸ,
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՎԱՏՈՒԺՈՒԹԻՒՆԸ,
ԹՈՔԻ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆԸ, ՀԱԶԸ,
ՀԱՐԲՈՒԽԸ, ՆԻՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ,
և ՄԱՆԿԱՆՑ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿՈՂ
ԲՈԼՈՐ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ։

Կը ծախուի բոլոր դեղագործներուն և դեղավաճառներուն քով։

Գործակալութիւն ի Կ. Պոլիս ՀԱՄՄԷՐ ԵՒ ՀԱՒՐԼ

ԹՈՄԱՍ ՈՒԻԼՍԸՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Ընդմէջ Հուլի, Կ. Պոլսոյ և Օտեսայի

Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ	Անուանք	Թօնօ
Ալպանօ	1069	Դօմօ	1497	Կօզօ	1011	Մալմօ	724	Րօզարիօ	186
Ալէքթօ	3607	Դօնկօ	2906	Կրօտնօ	1895	Մարէնկօ	2273	Սանթօ	1113
Անճէլօ	1541	Դօրսօ	895	Հիրօ	775	Մարդէլլօ	3709	Սէրրիօ	1735
Արիօսդօ	2377	Տրինօ	4811	Հիտալկօ	1581	Միքատօ	3557	Սիլվիօ	1193
Պասանօ	182	Տօմինօ	937	Հինտու	3720	Միլօ	1057	Սպէրօ	1200
Պօրօտինօ	1264	Տուրօ	2383	Հօրատիօ	3600	Մօնդէպէլլօ	1735	Թասսօ	1328
Պրավօ	1076	Տրաքօ	1713	Հումպէր	596	Մուրիլլօ	2419	Թ. Ուիլսըն	1546
Պրինօ	841	Տինամօ	504	Իակօ	2354	Նէրօ	1083	Թօքիօ	3827
Պըֆֆալօ	4431	Էպրօ	2464	Իտալօ	5540	Օթհօ	4100	Թօլէտօ	1470
Գէյրօ	1671	Էլտօրատօ	1520	Ժիւնօ	1080	Օնթարիօ	4036	Թօրպիտօ	487
Գալիբսօ	1337	Էրաթօ	1481	Քիլսօ	1053	Օրլանտօ	1535	Ուրպինօ	249
Գամէօ	1244	Ֆիտօ	954	Քօլպինօ	2307	Բալէրմօ	1637	Վասքօ	1914
Գագօ	1094	Ֆինլանտ	1828	Քօվնօ	1700	Բօլօ	540	Վօլօ	1289
Չիքակօ	2729	Ֆլամինկօ	849	Լէօ	1053	Րիալթօ	2229	Վօլթուրնօ	2396
Սիսէրօ	1834	Ֆրանչիսքօ	4582	Լէբանդօ	2272	Րի[illegible]	1663	Զէնօ	1850
Գլիօ	2697	Կալիլէօ	3060	Լիվօրնօ	1643	Րօլլօ	1613	Զէրօ	1200
Գօլօրատօ	4233	Կիդանօ	1248	Լօրէնզօ	3191	Րոմէօ	1789		

Տուրօ շոգենաւը, նաւապետ Բէյճ, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն հոս հասած է։

Միքատօ շոգենաւը, նաւապետ Պօյզ, ընդհանուր վաճառքով Հուլէն մեկնած է ամսոյս 24ին և Յունվար 8ին հոս կ'սպասուի։

Դիմել առ գործակալս Ֆ. ՀԻԼՏ ԷՆՏ ՐԻՋՕ
Թիւ 17—18, Քիւչիւք Միւլէթ խան, Ղալաթիա

COMP RUSSE

NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ
ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երթեւեկութիւնք

Գշ. 29/10 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։
Դշ. 30/11 Իզմիր, Բիրէ, Աղեքսանդրիա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ հաղորդակցելով Աղեքսանդրիա, Բօրտ-Սաիտ, Եաֆա, Պէրութ եւ Քիպրոս)։
Եշ. 31/12 Օտէսա ժամը 10ին միջօրէէն առաջ։
Եշ. 31/12 Ինէպօլու, Սինօպ, Սամսոն, Օրտու, Կիրասոն, Տրապիզոն, Ռիզէ եւ Բաթում ժամը 1ին յետ միջօրէի։
Ուր. 1/13 Օտէսա ժամը 4ին յետ միջօրէի։

ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ և ՄԱՐՈՔԵԱՆ
Ն ԲԱՔԷ ԵՒ ԸՆԿ
Մարսիլիայէ և Պոլսոյ միջեւ [illegible] բանուկ

ԺԱՄԱՆՈՒՄ
Յունվ. 9 Անատոլի Անատօլուի եզերքէն։
[illegible] Անվերսէն։

ՄԵԿՆՈՒՄ
Յունվ. 10 Անատոլի Մարսիլիա ուղղակի։
Բարիզ-Լիոն Մարսիլիոյ երկաթուղւոյ ուղեւորութիւնն ի միասին առնելով
Ա. կարգ 245 ֆրանք
Բ. » 175 »
Ուղղակի և պարզ [illegible]
Նաւագնացի, ուղեւորութեան և այլ [illegible] համար
Դիմել առ գործակալս
ԹԻՄՈԹԷ ՐԸՔՈՒԼ
575 Թօփխանէ, [illegible]

ՄԱՍ
ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
Լիվըրփուլէ, Պօլսոյ, Միջերկրական և Սեւ Ծովի միջեւ բանուկ

Անուանք	Թօնոյ	Անուանք	
Րամսէս	3000	Թիպա	2500
Անպիս	3000	Նէքթիս	[illegible]
Թէյպըր	3000	Օսպրիս	2250
Թեանորաւս	3000	Բէրա	2250
Ծարրօ	3000	Սֆինքս	2000
Ցամանյի	3000	Կոպրնի	1500
Դարիօթէս	2500	Դիւյէն	1500

Դիմել առ Ժ. Վ. ՎԻԹՕԼ և ԸՆԿ.
Ուիթօլ խան
ՃԷՄՍ ՄԱՍ և ԸՆԿ.
568 31, Ճէյմս Սդրիդ Լիվրբուլ

Արտօնատէր ԶԱՐԵՀ ԵՈՒՍՈՒՖԵԱՆ

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ (128)

ԷՄԻԼ ՌԻՇՊՈՒՐ

ԱՐՈՒԱՐՁԱՆԻՆ ՏՂԱՆ

Գ.

ՄԱՅՐ ԼԱՆՏԼՕՐԱՅԻ ՏԱՌԱՊԱՆՔՆԵՐԸ

Մարքիզը Պլէսօի յերկրած առասպելը կը կրկնէր, զոր դիւրահաւան վստահութեամբ ընդունած էր իբրեւ ստոյգ իրողութիւն։ Մարքիզուհին ալ նմանապէս հաւատաց այս սուտին։ Հառաչ մ'արձակեց և ձեռներն երեսին վրայ ծածկելով ինկաւ աթոռին վրայ։

Կանխաւ կ'զգար Լէոնթինի կրելիք գանն մորմոքն՝ երբ իմանար զաւկին մեռած ըլլալը։

—Ըսել է թէ չպիտի կրնամ տալ իրեն այն ուրախութիւնն զոր անհամբեր կ'սպասէ, և զոր յուսացուցի իրեն, գոչեց դառնութեամբ։ Խե՛ղճ կին. Աստուած կ'ուզէ ուրեմն որ տառապի միշտ....

Կարճ լռութենէ մ'ետեւ.

—Պարո՛ն մարքիզ, ըսաւ, պէտք է վերջապէս ըրած որոշումս յայտնեմ ձեզի։ Իմ անյեղլի դիտաւորութիւնս է ձեզնէ հեռու ապրիլ։ Քանի մ'օրէն պիտի մեկնիմ Տը Բրէսլի ապարանքէն՝ յաւիտեան հոն ոտք չկոխելու պայմանով։

Մարքիզն ապշութեամբ իւր կնոջը նայեցաւ։

—Անհնար է, դուք չէք ըներ այդ բանը, ըսաւ դողահար ձայնով մը։

—Պլանշվիլ մ'ետ չառներ ըրած որոշումը։

—Բայց օրէնքը կրնայ արգիլել, տիկին.

—Ո՛հ օրէնքը, պատասխանեց կծու հեգնութեամբ մը. դո՛ւք պիտի օգնութեան կանչէք օրէնքը, դուք որ միշտ խղճմտութեամբ յարգած էք զայն։ Ցերեւի կը ցաւիմ ձեր վրայ. բայց այդ ձեր ըսած օրէնքներն են որ կը դատապարտեն ձեզ....։ Ո՛հ, գիտցէք ուր որ կ'ուզէք։

—Ձեր զաւակներուն համար, աշխարհի համար, տիկի՛ն։

—Աշխարհէն առաջ իմ արժանապատուութիւնս և պարկեշտ կնոջ խիղճս կայ։ Գալով զաւակներուս, անոնք ինծի հետ կուգան. տարակոյս չունիմ....

Մարքիզն ոտքի վրայ ելաւ՝ դողալով բարկութենէն.

—Սպառնալի՞ք, ըսաւ խուլ ձայնով մը։

—Սպառնալի՞ք, բնաւին ո՛չ, պատասխանեց արհամարհոտ նայուածք մ'ուղղելով անոր վրայ. այլ իմ կեանքս ձեր կեանքէն բաժնելու փափաքը, անողոք հարկը։ Տրտունջի գանգատի, դժգոհութեան ժամանակն անցած է. այսու հանդերձ չեմ կրնար մոռնալ քսան տարիէ ի վեր քաշածս.... Սիրտս տակաւին լցուն է այն ամէն դառնութիւններով զորս մատուցանեցիք. ամէն կորանք կրել տուիք ինծի. ամէն զգացումներս վիրաւորեցիք՝ առանց ամուսին և մայր ըլլալս յարգելու։ Ձայն չհանեցի, սրտիս զայրոյթը լռեցուցի։ Ի՞նչ օգուտ կրնար ունենալ, ինքզինքս նուաստացընելէ զատ։ Գոռոզութենէս, սրտիս բարձրութենէն խնդրեցի արիութիւն, համբերութիւն, մխիթարութիւն....։

Մարքիզին դէմքը կապարի գոյն առած էր. ջղային սարսուռ մը կը ցնցէր բոլոր մարմինը, շրթունքը կը խածատէր արիւնելու աստիճան. և չէր համարձակեր մարքիզուհիին խօսքերն ընդմիջել։

—Երկար ժամանակէ ի վեր սիրտս փակուած էր ձեզի համար, շարունակեց տիկին Տը Բրէսլ. և զղջացեր էի ձեզ սիրած ըլլալուս վրայ.... Բարեբաղդաբար զաւակներս ունէի....։ Դժբաղդ մայրերու մխիթարութիւնն են զաւակները։ Իմ բոլոր սէրս, բոլոր գորովս անոնց տուի....։ Հիմա որդիս կը հեռանայ ինձմէ. կը տեսնեմ, կ'զգամ, այնպէս պիտի ըլլայ։ Հօրը չար օրինակն աչքին առջեւն է։ Բայց աղջիկս ինծի կը մնայ, բարի և անձնուէր. անոր համբոյրներն են որ սրտիս արիւնոտ վէրքերուն սպեղանի եղան....։ Ինքն է իմ վերջին յոյսս։

Թէեւ ոչ եւս կը սիրէի ձեզ, թէեւ դադրեր էի ձեզ յարգելէ, շարունակեց մարքիզուհին ձայնը փոխելով, բայց մեր զաւկներուն համար, աշխարհի համար, ինչպէս որ կ'ըսէիք քիչ մ'առաջ, կրցի տարիներով ապրիլ ձեր հետ մէկ յարկի տակ, հաւատարիմ կենալով իմ մայրական պարտքերուս, և նախանձելի ըլլալով ուրիշներուն այնպիսի երջանկութիւն մը զոր չունէի բնաւ....։ Այսօր, պարո՛ն մարքիզ, վիճակը նոյնը չէ. ոչ միայն չեմ սիրեր, չեմ յարգեր ձեզ, այլ կ'արհամարհեմ....։

—Տիկի՛ն....։

—Այո՛, արհամարհանք միայն ունիմ ձեզի համար....։ Կը բաժնուիմ ձեզմէ, վասն զի ես աւելի հոգածու եմ իմ պատւոյս, մինչ դուք բնաւ եղած չէք։ Ի՞նչ մնացած է հիմա ձեր պատիւէն, ոչինչ. իմս անարատ է և կ'ուզեմ անարատ պահել։

—Ա՛, զգուշացէ՛ք, զգուշացէք, գոչեց մարքիզն սպառնալից աչքերով, և քայլ մ'առաւ դէպի իւր կինը։

—Կարծեմ թէ չէք յանդգնիր ձեռք վերցնել իմ վրայ, ըսաւ մարքիզուհին պաղ կերպով։

Մարքիզն անշարժ մնաց. բռունցքը կծկած, ակռաները սեղմած։ Մարքիզուհիին նայուածքը կ'ընկճէր զայն։

—Խօսակցութիւննիս լմնցած է, ըսաւ տիկին Տը Բրէսլ. ա՛լ ըսելիք մը չունիմ ձեզի։

Մարքիզն ինքզինք նկուն կ'զգար. գլխուն մէջ որոտացող զայրոյթին հակառակ, կրցաւ զսպել ինքզինք։ Տիկին Տէշարմը բերաւ միտքը, և այս յիշումն աւելի նպաստեց ինքզինքն հանդարտ բռնելու։ «Դուք կին և զաւակներ ունիք, ազատ չէք» ըսեր էր իրեն օր մը տիկին Տէշարմ։ Կարծես թէ շլացում մ'եկաւ վրան. կինը կը ձգէր զինքը. պիտի կրնար երթալ ըսել Անժէլի թէ ազատ էր ինքը։ Կը մոռնար զաւկներն և հոգ չէր ըներ այլ եւս թէ աշխարհ ի՛նչ կրնար ենթադրել և ըսել իրեն համար։

—Է՛հ, շատ աղէկ, ըսաւ, ինչպէս կ'ուզէք այնպէս ըրէք. չեմ հակառակիր ձեր գաղափարներուն. չեմ կռուիր ձեր որոշման հետ. այո՛, ինչ որ կ'ուզէք՝ ըրէք.... Գալով ձեր այդ խենթութենէն ծագելիք գայթակղութեան, ձեր վրայ պիտի իյնայ, վասն զի դուք ուզած պիտի ըլլաք։

Եւ հեգնոտ ձայնով մ'աւելցուց.

—Մնաք բարեաւ, տիկին մարքիզուհի։

Եւ ծանր ծանր, վստահ նայուածքով, քանի ժպիտ մը շրթունքին վրայ, դէպի դուռը ուղղուեցաւ և սենեակէն դուրս ելաւ։

—Բնաւ խղճի խայթ, բնաւ զիջում կամ ապաշաւ յայտնող խօսք. բնա՛ւ.... գոչեց մարքիզուհին, յուսահատութեամբ։

Ոտքի վրայ ելաւ և երկու անգամ դարձաւ սենեակին մէջ անկանոն [illegible] քայլերով։

(Շարունակելի)